

Facultade de Dereito

Presentación

Benvidos/as á Facultade de Dereito da Universidade de Vigo, un centro de educación superior onde preto de cincuenta profesionais e cincocentos estudantes se dedican día a día á **docencia**, á **investigación** e ao **estudo** no ámbito xurídico.

Algúns dos nosos signos de identidade son persoal docente e investigador, persoal de administración e servizos e alumnado **altamente cualificado**; traballo en **grupos reducidos**; atención **personalizada**; apoio de **novas tecnoloxías**; variada **oferta académica**; formación xurídica teórica e práctica, exhaustiva e de calidade en todas as ramas do dereito; excelentes **perspectivas profesionais** para os nosos titulados/as; compromiso coa igualdade de xénero como un dos seus valores centrais; investigación e transferencia de resultados baixo criterios óptimos de excelencia; localización nun cómodo campus urbano perfectamente integrado na cidade de Ourense; e vocación de servizo á sociedade que xustifica a nosa existencia.

As titulacións xurídicas do Grao en Dereito [coas mencións en Dereito xudicial e Dereito da UE e desenvolvemento sostible], o programa conxunto ADE-Dereito e o Mestrado universitario en Avogacía e Procuraduría, impartido en colaboración co Ilustre Colexio da Avogacía de Ourense e o Ilustre Colexio da Procuraduría de Ourense, constitúen os piares centrais da nosa oferta formativa. Proporcionanlles aos titulados/as as competencias e as habilidades necesarias para acceder ao emprego público nas distintas administracións, ao emprego privado en postos con formación xurídica altamente cualificados e ao exercicio de profesións xurídicas; ademais de comportarse de xeito ético e con responsabilidade social como profesionais do dereito.

Información xeral

DATOS DO CENTRO

Facultade de Dereito, Edificio Xurídico Empresarial
Campus Universitario As Lagoas s/n
32004 - Ourense
Ourense
España

sdefdo@uvigo.es

Tif.: +34 988 368 700 - +34 988 368 900

Fax: +34 988 368 923

Web <http://dereito.uvigo.es>

Grao en Dereito

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais

O03G081V01101	Informática: Novas tecnoloxías aplicadas ao dereito	1c	6
O03G081V01102	Dereito: Teoría do dereito	1c	9
O03G081V01103	Dereito: Dereito constitucional I	1c	9
O03G081V01104	Dereito: Dereito romano	1c	6
O03G081V01201	Economía: Principios de economía	2c	6
O03G081V01202	Empresa: Fundamentos de contabilidade e finanzas	2c	6
O03G081V01203	Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa	2c	6
O03G081V01204	Dereito: Dereito constitucional II	2c	6
O03G081V01205	Historia: Historia do dereito	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS**Informática: Novas tecnoloxías aplicadas ao dereito**

Materia	Informática: Novas tecnoloxías aplicadas ao dereito			
Código	O03G081V01101			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Borrajo Diz, María Lourdes			
Profesorado	Borrajo Diz, María Lourdes Martínez Orge, José Luis			
Correo-e	lborrajo@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	Proporcionar ás/os xuristas ferramentas e coñecementos apropiados para saber resolver, na práctica profesional, os problemas relacionados co uso das novas tecnoloxías. As competencias básicas adquiridas seranlles de gran utilidade ás/os alumnas/os, tanto para os seus estudos universitarios, como para o seu futuro exercicio profesional.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código			
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.		
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.		
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.		
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.		
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.		
C22	CE28 - Dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao dereito		
C23	CE29 - Ser capaz de manexar fontes xurídicas informatizadas		
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.		
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.		
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.		

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Coñecer e comprender os principios e conceptos básicos de Informática e a súa relación co Dereito	A1 A3 A4 A5	C22	D4
Desenvolver habilidades e destrezas para a procura e tratamento da información xurídica	A2 A4 A5	C22 C23	
Manexar ferramentas informáticas apropiadas para o desenvolvemento profesional no ámbito xurídico	A2 A4 A5	C22	D1 D3
Desenvolver a capacidade para traballar, colaborar e cooperar en contornas dixitais	A2 A4 A5	C22	D1 D3 D4

Contidos

Tema

CONTIDOS TEÓRICOS

Relación entre informática e Dereito.	1.1. Introducción 1.2. Informática xurídica. 1.3. Dereito informático. 1.4. Informática forense.
Compoñentes dun sistema informático.	2.1. Definición e elementos dun sistema informático. 2.2. Estrutura dos computadores.
Aplicacións informáticas. Uso de software.	3.1. Introducción. 3.2. Aplicacións de usuario. 3.3. Programas específicos para avogados. 3.3.1. Bases de datos xurídicas. 3.3.2. Xestión de despachos de avogados.
Novas tecnoloxías de Información e comunicación.	4.1. Redes de Computadores. 4.2. Internet.
A Seguridade nos Computadores (Fundamentos Básicos).	5.1. Conceptos básicos de seguridade informática. 5.2. Configuración segura dun computador. 5.3. Seguridade na rede.

CONTIDOS PRÁCTICOS

Ferramentas para a procura de información xurídica	Bases de datos xurídicas Outras fontes de información xurídica
Aplicacións informáticas específicas para o exercicio profesional no ámbito do Dereito	Procesador de textos Folla de Cálculo
Servizos proporcionados polas redes de computadores	Ferramentas de ofimática en liña Ferramentas colaborativas

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	20	20	40
Presentación	2	2	4
Resolución de problemas	13	24.5	37.5
Lección maxistral	11	25	36
Exame de preguntas obxectivas	4.5	18	22.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	8	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Seminarios específicos para a configuración e o uso de servizos proporcionados polas redes
Presentación	Presentación de actividades realizadas en grupos que requiren a participación activa e a colaboración entre os estudantes
Resolución de problemas	Realización de exercicios prácticos na aula de informática
Lección maxistral	Exposición de contidos conceptuais. Cada unidade temática e ferramenta informática empregada na parte práctica será presentada polo profesorado con base na bibliografía asignada ou outra pertinente

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	As titorías realizaranse, preferentemente, por medios telemáticos: correo electrónico ou a través do despacho persoal do profesorado no campus remoto da universidade, dentro do horario de titorías do profesorado (publicado na páxina web do centro). Será necesario contactar previamente co profesorado por correo electrónico para fixar a hora da titoría.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Exame de preguntas obxectivas	Realizaranse cuestionarios online. Resultados de aprendizaxe: - Coñecer e comprender os principios e conceptos básicos de Informática e a súa relación co Dereito - Desenvolver habilidades e destrezas para a procura e tratamento da información xurídica - Manexar ferramentas informáticas apropiadas para o desenvolvemento profesional no ámbito xurídico	50	A5	C22 C23	D1 D4
Resolución de problemas e/ou exercicios	A avaliación das probas realizarase empregando rúbricas. Resultados de aprendizaxe: - Manexar ferramentas informáticas apropiadas para o desenvolvemento profesional no ámbito xurídico. - Desenvolver habilidades e destrezas para a procura e tratamento da información xurídica	50	A1 A2 A3 A4 A5	C22 C23	D1 D3 D4

Outros comentarios sobre a Avaliación

Observacións xerais

Lémbrese a todo o alumnado a prohibición do uso de dispositivos móbiles ou computadores portátiles en exercicios, prácticas e probas, en cumprimento do artigo 13.2.d) do Estatuto do Estudante Universitario, relativo aos deberes do estudantado universitario, que establece o deber de "Absterse da utilización ou cooperación en procedementos fraudulentos nas probas de avaliación, nos traballos que se realicen ou en documentos oficiais da universidade."

O alumnado poderá elixir o sistema de avaliación que lle será aplicado na materia. Si o alumno/a non indica nada, enténdese que seguirá a avaliación continua.

O alumnado que desexe optar por unha avaliación global(un único exame ao final do cuadrimestre) deberá notificalo mediante o envío dunha mensaxe de correo electrónico á coordinación da materia, nos primeiros dez días hábiles, transcurrido un mes dende o inicio do cuadrimestre.

DATAS DE AVALIACIÓN

As datas das probas correspondentes ao sistema de avaliación continua publicaranse no calendario de actividades da materia, dispoñible na páxina web da Facultade. <http://dereito.uvigo.es/gl/docencia/cronogramas-de-actividades/>

As datas, horarios e lugar de realización das probas de avaliación global das diferentes convocatorias serán os sinalados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade, dispoñible na páxina web da Facultade.

<http://dereito.uvigo.es/gl/docencia/exames/>

As cualificacións publicaranse na plataforma Moovi, con acceso limitado ao profesorado da materia e ao estudantado matriculado. De ser necesario, por motivos excepcionais, modificar ou precisar os métodos de avaliación sinalados na guía, tales modificacións ou precisións publicaranse no mesmo soporte telemático. Criterios xerais de avaliación
A materia divídese en dous partes: contidos teóricos (20%) e contidos prácticos (80%).

Os contidos teóricos avalíaranse mediante probas de resposta curta (10%) e exame de preguntas obxectivas (10%).

A parte de contidos prácticos divídese en catro bloques:

1. Bases de datos xurídicas (15%) que se avaliará mediante exame de preguntas obxectivas.
2. Procesador de textos avanzado(15%) realizaranse probas prácticas que se avaliarán mediante rúbricas.
3. Folla de cálculo (15%) que se avaliará mediante exame de preguntas obxectivas.
4. Redes (35%) realizaranse probas prácticas que se avaliarán mediante rúbricas.

A nota final obterase aplicando a seguinte fórmula para o cálculo da media ponderada:

Nota teoría x 20% + nota bases de datos xurídicas x 15% + nota procesador de textos avanzado x 15% + nota folla de cálculo x 15% + nota redes x 35%

Será necesario, para poder aplicar esta fórmula e calcular a nota final, obter unha cualificación mínima de 4 en cada un dos bloques nos que se divide a materia.

Para superar a materia o alumno debe obter, como nota final, unha cualificación igual ou superior a 5.

PROCESO DE CUALIFICACIÓN DE ACTAS

Si nalgún dos bloques o alumno obten unha nota inferior a 4, aínda que a nota media sexa igual ou superior a 5, a materia estará suspensa e a cualificación final que figurará en acta será Suspenso (4).

Criterios de avaliación continua

Enténdese que, si non se sinala ocontrario, todo o alumnado será avaliado mediante unha avaliación continua, mediante a realización de probas e actividades, desenvolvidas ao longo do cuadrimestre, aplicando os criterios xerais de avaliación, descritos no apartado anterior.

Criterios de avaliación global Todos os alumnos que desexen ser avaliados cun exame final único (100% da nota), que englobará todo o visto ao longo do cuadrimestre (aplicando os criterios xerais de avaliación descritos anteriormente), deberán notificar á coordinación da materia a súa elección nos primeiros dez días hábiles transcurrido un mes dende o inicio do cuadrimestre, mediante correo electrónico.

Competencias avaliadas: as mesmas que no sistema de avaliación continua.

Resultados de aprendizaxe avaliados: os mesmos que no sistema de avaliación continua.

Criterios de avaliación para 2ª edición de actas e fin de carreira Na segunda oportunidade (Xullo) e na convocatoria de fin de carreira os estudantes serán avaliados cun exame final único (100% da nota) que englobará todo o visto ao longo do cuadrimestre, aplicando os criterios xerais de avaliación descritos anteriormente.

Competencias avaliadas: as mesmas que no sistema de avaliación continua.

Resultados de aprendizaxe avaliados: os mesmos que no sistema de avaliación continua.

CONSULTA / SOLICITUDE DE TITORÍAS

As titorías pódense consultar a través da páxina persoal do profesorado, accesible a través de <http://dereito.uvigo.es/gl/docencia/profesorado/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Davara Rodríguez Miguel Angel, **Manual de Derecho Informático**, 2008,

Norton Peter, **Introducción a la computación**, 2006,

Fernández Villazón, Luis Antonio, **DERECHO Y NUEVAS TECNOLOGÍAS**, 2020,

Bibliografía Complementaria

Beekman George, **Introducción a la informática.**, 2005,

Artemi Rallo Lombarte (Coordinadores), Ricard Martínez Martínez, **Derecho y Redes Sociales**, 2010,

García Mexía, Pablo, **Derechos y libertades, Internet y tics**, 2014,

Ana I. Herrán (coord.), Aitziber Emaldi Cirión (coord.), Marta Enciso (coord.), **Derecho y nuevas tecnologías**, 2012,

Guillén Catalán, Raquel (coord.) Plaza Penadés, Javier (dir.) Vázquez de Castro, Eduardo (coord.), **Derecho y nuevas tecnologías de la información y la comunicación**, 2014,

Recomendacións

Outros comentarios

1. Como soporte á docencia, utilizaranse plataformas de aprendizaxe virtual.
2. É conveniente que o alumno active a conta de correo electrónico que lle proporciona a Universidade de Vigo.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito: Teoría do dereito**

Materia	Dereito: Teoría do dereito			
Código	003G081V01102			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Álvarez González, Susana			
Profesorado	Álvarez González, Susana Bonorino Ramírez, Pablo Raúl Feijóo Miranda, José			
Correo-e	sualvago@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Materia de formación básica do Grao en Dereito (9 ECTS). Esta materia supón un achegamento do alumnado ao fenómeno xurídico dende un marco de reflexión mais abstracto e filosófico que as asignaturas propias da dogmática xurídica			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C7	CE7 - Reconstruír e avaliar argumentacións xurídicas complexas
C8	CE8 - Coñecer dende a Teoría do Dereito as principais institucións xurídicas, as funcións do Dereito, as características dun ordenamento xurídico: unidade, coherencia, integridade; os principios e valores constitucionais coa finalidade de poder aplicar estes coñecementos na resolución pacífica dos problemas dunha sociedade actual, utilizando a interpretación e argumentación xurídicas como consecuencia dun pensamento crítico, lóxico e creativo
C33	CE41 - Saber interpretar e aplicar as normas que regulan os dereitos fundamentais así como as súas garantías
C34	CE42 - Saber interpretar e aplicar a nova normatividade xerada polas devanditas transformacións
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D2	Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

O obxectivo básico desta materia é formar aos estudantes no coñecemento e aplicación do Dereito como sistema de resolución pacífica dos conflitos sociais dende un marco de referencia mais abstracto que os das materias propias da dogmática xurídica, cun acercamento dos xuristas ao concpeto e as funcións do Dereito, ao estudo do Ordenamento xurídico e da teoría da norma xurídica, das principais institucións, dos principios e valores recoñecidos na Constitución e das relacións do Dereito con outros ordenamentos normativos.

A1	B1	C7	D1
A2	B2	C8	D2
A3	B3	C33	D3
A4	B4	C34	D4
A5			D5

Contidos

Tema

I. O Dereito como forma de organización social e como sistema normativo.	TEMA 1. O concepto de Dereito. Positivismo e Iusnaturalismo. O Dereito como sistema normativo. Validez, eficacia e xustiza do Dereito. TEMA 2. O Dereito como forma de organización social. O control social e o Dereito. Dereito e cambio social. As funcións do Dereito. TEMA 3. O Dereito e outras ordes normativas. O Dereito e os usos sociais. O Dereito e a moral. Distincións e conexións. Ética pública e ética privada. O Dereito como realización da moralidade: moral legalizada. TEMA 4. Dereito e forza. Dereito e poder político. Aproximación histórica. Aproximación sistemática. O punto de vista externo. O punto de vista interno: o Dereito como organización do poder. O Estado de Dereito e os seus tipos.
II. A ciencia do Dereito.	TEMA 5. O coñecemento científico sobre o Dereito: a polémica sobre a súa posibilidade. A dogmática xurídica. Ciencia do Dereito, Filosofía do Dereito e Socioloxía do Dereito. Dereito e cultura popular.
III. Teoría do Dereito: a norma xurídica e o sistema xurídico.	TEMA 6. A norma como proposición prescritiva. Principais dimensións da norma xurídica. Clasificación das normas xurídicas. Principios e regras. TEMA 7. O ordenamento xurídico como sistema. A unidade do ordenamento xurídico. A coherencia do ordenamento xurídico e o problema das antinomías. A plenitude do ordenamento xurídico e as lagoas. TEMA 8. A produción normativa. O Dereito legal e o Dereito xudicial. Outras normas de produción normativa: especial referencia ás fontes do Dereito da Unión Europea.
IV. Interpretación e aplicación do Dereito.	TEMA 9. Interpretación e aplicación do Dereito. Dereito e linguaxe. Criterios de interpretación. A argumentación xurídica.
V. Conceptos xurídicos fundamentais.	TEMA 10. A relación xurídica. Dereito subxectivo e deber xurídico. Responsabilidade. Ilícito e delito. A sanción e os seus tipos.
VI. Os problemas do Dereito xusto e a eficacia do Dereito.	TEMA 11. Xustiza e Dereito. Teorías da Xustiza. Iusnaturalismo e positivismo xurídico. TEMA 12. Lexitimidade do poder e xustiza do Dereito. A xustiza formal: a seguridade xurídica. A xustiza material: liberdade, igualdade e solidariedade. Os dereitos fundamentais, os valores e os principios como desenvolvemento da idea de xustiza. Perspectiva de xénero e Dereito. TEMA 13. A obediencia ao Dereito. Obriga moral e obriga xurídica. Obediencia e resistencia ao Dereito. A desobediencia civil e a obxección de conciencia

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	22	44	66
Debate	1	0,5	1,5
Lección maxistral	49	92	141
Práctica de laboratorio	3	10	13
Observación sistemática	1	0	1
Exame de preguntas obxectivas	2,5	0	2,5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Análise de contidos específicos, resolución de supostos prácticos. Os supostos tratarán os temas dos contidos da materia reflexados no punto terceiro da guía docente. O cronograma da materia conterà o iter temporal do seu desenvolvemento.
Debate	Intervencións, debates e actividades en grupo sobre os diferentes contidos da materia
Lección maxistral	Exposición de contidos estruturais e esenciais da materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Resolución de casos prácticos dos contidos da materia. A titorización académica poderá realizarse de xeito presencial ou por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros das plataformas de teledocencia da Universidade, ...) baixo a modalidade de concertación previa por correo electrónico co profesor. No caso de que o profesorado opte pola modalidade presencial de titorías, o seu horario poderá consultarse na páxina web da Facultade de Dereito: http://dereito.uvigo.es/es/docencia/profesorado/

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Práctica de laboratorio	Probas de carácter periódico destinadas a valorar a correcta comprensión e aplicación dos contidos da materia, a análise e o razoamento críticos. Para superar a materia será preciso acadar nas probas una nota media de 5 puntos nesta parte da asignatura. A avaliación desta parte da materia está dirixida a adquisición do resultado de aprendizaxe que figura no apartado segundo da guía docente	30	A1 A2 A3 A4	B1 B2 B3 B4	C7 C8 C33 C34	D1 D2 D3 D4 D5
Observación sistemática	Avaliación periódica das intervencións e capacidade de exposición, debate, comprensión e razoamento crítico na aula. A avaliación desta parte da materia está dirixida a adquisición do resultado de aprendizaxe que figura no apartado segundo da guía docente	10	A3 A4	B3 B4	C7 C33	
Exame de preguntas obxectivas	Probas obxectivas dirixida a provocar a lembranza da aprendizaxe previa. Poderá consistir na realización dunha pregunta lóxica, de varias preguntas curtas e/ou nunha proba tipo test. Realizaranse dúas probas parciais, de carácter xeral e da forma previamente descrita, ao longo do cuadrimestre. Cada proba terá un valor do 30% e para superar a materia será necesario acadar en cada unha das probas un mínimo de 5 puntos. Con esta metodoloxía avalíase o resultado de aprendizaxe que figura no apartado segundo da guía docente.	60	A1 A4 A5	B1 B2 B3 B4	C7 C8 C33 C34	D1 D2 D3 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA ASISTENTES 1ª EDICIÓN DE ACTAS: Parte teórica e parte práctica: para superar a materia de Teoría do Dereito será necesario aprobar tanto a parte teórica como a parte práctica. As probas están especificadas nos apartados anteriores, así como os resultados de aprendizaxe que se deben adquirir coa materia:

Requisitos para superar a avaliación continua:

a) Parte teórica: superar cada una das probas obxectivas de avaliación e asistencia ao 80% das clases.

b) Parte práctica:

-Que a media das probas realizadas sexa de 5 puntos.

-Asistencia ao 80% das clases.

Unha vez superado o prazo dun mes, desde o comezo do curso académico, habilitarase un prazo de 10 días hábiles para que o alumnado matriculado manifieste, formalmente, a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua

2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA NON ASISTENTES 1ª EDICIÓN DE ACTAS. Avaliación de competencias para os/as alumnos/as que non se sometan á avaliación continua: proba obxectiva teórica (60%) e proba práctica (40%) consistente nun exame final da materia que abarca contidos teórico-prácticos. As competencias que deben adquirir os estudantes e os resultados de aprendizaxe son as descritas no primeiro apartado. Para superar a materia de Teoría do Dereito será necesario aprobar tanto a parte teórica como a parte práctica

3. CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA SEGUNDA EDICIÓN DE ACTAS E FIN DE CARREIRA. A adquisición de competencias na segunda oportunidade avaliarase a través dunha proba obxectiva consistente nun exame final de cada unha das partes nas que se divide a materia. Nas devanditas probas avaliaranse as competencias non adquiridas previamente así como os resultados de aprendizaxe vinculados ás mesmas.

As datas, horarios e lugar de realización das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán os sinalados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023-2024 e documentación concordante.

As cualificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo con acceso limitado ao profesorado da materia e ao estudantado matriculado.

De ser necesario, por motivos excepcionais, precisar os métodos de avaliación sinalados na guía, tales precisións publicaranse no mesmo soporte telemático.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Peces-Barba Martínez, Gregorio, **Curso de Teoría del Derecho**, Marcial Pons,
Pérez Luño, Antonio Enrique y otros,, **Teoría del Derecho**, Tecnos,
Bobbio, Norberto, **Teoría General del Derecho**, Debate,
Bonorino Ramírez, Pablo Raúl, **Introducción á teoría do dereito**, Servicio de Publicaciones de la Universidad de Vigo,
Casanovas, P. y Moreso, J. J., **El ámbito de lo jurídico**, Crítica,
Kelsen, Hans, **Teoría Pura del Derecho. Introducción a los problemas de la Ciencia jurídica**, Trotta,
Hart, H.L.A., **El Concepto de Derecho**, Abeledo Perrot,,
Ross, Alf,, **Sobre el derecho y la justicia**, Eudeba,
Dworkin, Ronald,, **Los derechos en serio**, Ariel,
Prieto Sanchís, Luís y otros, **Lecciones de Teoría del Derecho**, Mac Graw Hill,,
De Lucas, Javier y otros, **Introducción a la teoría del Derecho**, Tirant lo Blanc,
Atienza, Manuel, **El sentido del Derecho**, Ariel,
Alchourrón, C. y Bulygin, E., **Análisis lógico y Derecho**, CEC,
Nino, Carlos Santiago,, **Introducción al análisis del derecho**, Depalma,
Garzón Valdés, Ernesto, **Derecho, ética y política**, CEC,
Kennedy, Duncan, **Izquierda y derecho. Ensayos de teoría jurídica crítica**, Buenos Aires: Siglo XXI.,
Marí, Enrique E. y otros, **Materiales para una teoría crítica del derecho**, Buenos Aires: Abeledo-Perrot.,
Entelman, Ricardo, Pierre Legendre y otros, **El discurso jurídico. Perspectiva psicoanalítica y otros abordajes epistemológicos**, Buenos Aires: Hachette.,
Correas, Oscar (ed.), **El otro Kelsen**, México:UNAM,
Calvo González, José, **El escudo de Perseo. La cultura literaria del Derecho**, Granada: Comares,
Dworkin, R., **Justicia para los erizos**, Bs. As.FCE,
Dworkin, R., **Una cuestión de principios**, Bs. As. Siglo XXI,
McKinnon, C., **Feminismo inmodificado**, Bs. As. Siglo XXI,
GRAEBER, DAVID, **La utopía de las normas**, Ariel,
Bonorino, P., **Argumentación, derecho y justicia**, Eolas,
Lumia, G, **Principios de teoría e ideología del derecho**, Debate,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Argumentación e interpretación xurídica/O03G081V01921

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito: Dereito constitucional II/O03G081V01204

Dereito da Unión Europea/O03G081V01304

Dereito internacional público/O03G081V01303

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito: Dereito constitucional I				
Materia	Dereito: Dereito constitucional I			
Código	003G081V01103			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	González-Ares Fernández, José Agustín			
Profesorado	González-Ares Fernández, José Agustín			
Correo-e	ares@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O Dereito Constitucional I (un dos dous bloques nos que se estrutura a docencia de Dereito Constitucional) céntrase basicamente no estudo dos seguintes puntos: teoría da Constitución; constitucionalismo histórico español; principios ordenadores do sistema constitucional; fontes do Dereito; descentralización territorial do poder e estrutura, composición e funcionamento dos órganos constitucionais (Coroa, Cortes Xerais, poder executivo e poder xudicial).			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C30	CE38 - Coñecer a teoría constitucional e as normas constitucionais que fundamentan a organización do Estado Español, en especial a creación normativa e os diferentes órganos do Estado así como a súa composición, funcionamento e funcións
C31	CE39 - Saber interpretar e aplicar as normas constitucionais
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do significado e elementos dunha Constitución, en particular da de 1978, os seus principios e valores estruturais básicos e a organización do sistema de poderes, as súas relacións entre estes e os cidadáns, así como os principios básicos do ordenamento xurídico e o sistema de fontes de Dereito na Constitución de 1978.	A2 B1 C30 D1 A3 B2 C31 D4 A5 B3 D5 B4

Contidos	
Tema	
1. Orixes e evolución do constitucionalismo e modelos de Estado constitucional. Concepto de Constitución.	Orixes do constitucionalismo. O Estado constitucional. Transformacións do constitucionalismo. Concepto de Constitución.

2. Historia do constitucionalismo español. A Constitución española de 1978: características.	Orixe do constitucionalismo en España. As Constitucións españolas do século XIX. Características do constitucionalismo na historia española. A Transición política española. Características Constitución de 1978.
3. Principios estruturais básicos, principios do ordenamento xurídico e valores da Constitución de 1978.	Constitución e ordenamento xurídico. Principios estruturais básicos da Constitución de 1978. Valores básicos da Constitución de 1978. Principios da estrutura do ordenamento xurídico establecidos na Constitución de 1978.
4. O sistema constitucional de produción de Dereito. Principios articuladores.	A creación do Dereito na Constitución de 1978. Principios articuladores do ordenamento xurídico.
5. Fontes do Dereito. Análise das súas formas, efectos e relacións.	As fontes do Dereito na Constitución de 1978. Tipoloxía. Definición. Efectos.
6. Sistema democrático.	Democracia directa. Democracia representativa. Representación. Partidos políticos. Réxime electoral.
7. Os poderes do Estado. Organización e división dos poderes do Estado: principios da súa actuación, composición, funcións, procedemento.	Xefatura do Estado. Cortes Xerais. Goberno e Administración. Poder Xudicial.
8. Organización territorial do Estado.	Principios xerais da organización territorial do Estado. Estado Autonómico. Estatutos de Autonomía. Comunidades Autónomas. Especial referencia á Comunidade Autónoma de Galicia.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	49.75	49.75	99.5
Estudo de casos	22.5	22.5	45
Autoavaliación	3	1.5	4.5
Traballo	0.3	0.7	1
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	73	75

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos referentes á materia obxecto de estudo.
Estudo de casos	Lectura e análise de documentos xurídicos ou un feito, problema ou casos prácticos reais coa finalidade de que o alumno complete coñecementos, reflexións sobre o particular e interprete e xere as hipóteses que considere oportunas. O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante. Poderanse incluír probas tipo test para comprobar estes obxectivos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en grupos pequenos, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación o proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho). A atención personalizada ao alumnado poderá realizarse, no seu caso, por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, despacho virtual, etc.) baixo a modalidade de concertación previa.
Probas	Descrición
Traballo	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa elaboración de traballos sobre temas das materia propostos polo profesorado. A atención personalizada ao alumnado poderá realizarse, no seu caso, por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, despacho virtual, etc.) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Estudo de casos	Avaliarase a resolución de casos relacionados coa materia e as prácticas. Avaliaranse os diversos exercicios ou proxectos baixo as directrices e supervisión do profesor. Poderán estar vinculados con actividades autónomas do estudante. Utilizaranse para medir o grao de coñecemento das materias.	15	A2 A3	C30 C31	D1 D4 D5	
	Resultado de aprendizaxe: O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do significado e elementos dunha Constitución, en particular da de 1978, os seus principios e valores estruturais básicos e a organización do sistema de poderes, as súas relacións entre estes e os cidadáns, así como os principios básicos do ordenamento xurídico e o sistema de fontes de Dereito na Constitución de 1978.					
Autoavaliación	Probas obxectivas encamiñadas a que os estudantes poidan asumir e ser conscientes dos seus puntos fortes e débiles no seu propio proceso de aprendizaxe. Inclúense exames tipo test de partes da materia que serán corrixidos entre os alumnos para que coñezan inmediatamente a nota obtida e en que se equivocaron.	30	A5	B1 B2 B3	C30 C31	D1 D4 D5
	Resultado de aprendizaxe: O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do significado e elementos dunha Constitución, en particular da de 1978, os seus principios e valores estruturais básicos e a organización do sistema de poderes, as súas relacións entre estes e os cidadáns, así como os principios básicos do ordenamento xurídico e o sistema de fontes de Dereito na Constitución de 1978.					
Traballo	Avaliarase a presentación por escrito e a defensa oral de traballos realizados sobre temas da materia propostos polo profesorado.	15	A2 A3 A5	B3 B4	C30 C31	D1 D4 D5
	Resultado de aprendizaxe: O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do significado e elementos dunha Constitución, en particular da de 1978, os seus principios e valores estruturais básicos e a organización do sistema de poderes, as súas relacións entre estes e os cidadáns, así como os principios básicos do ordenamento xurídico e o sistema de fontes de Dereito na Constitución de 1978.					
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba global de avaliación do resultado final de aprendizaxe mediante o desenvolvemento de pregunta/s sobre a materia.	40	A5	B1 B2 B3	C30 C31	D1 D4 D5
	Resultado de aprendizaxe: O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do significado e elementos dunha Constitución, en particular da de 1978, os seus principios e valores estruturais básicos e a organización do sistema de poderes, as súas relacións entre estes e os cidadáns, así como os principios básicos do ordenamento xurídico e o sistema de fontes de Dereito na Constitución de 1978.					

Outros comentarios sobre a Avaliación

Segundo o artigo 13. 2 d) do Real Decreto 1791/2010, do 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudante Universitario, os/as estudantes deberán "absterse da utilización ou cooperación en procedementos fraudulentos nas probas de avaliación, nos traballos que se realicen ou en documentos oficiais da universidade".

En relación con esta materia, sempre será condición imprescindible para poder aprobar que na proba global se obteña un mínimo de 4 sobre 10 puntos.

PRIMEIRA CONVOCATORIA:

Unha vez transcorrido un mes, desde o inicio do cuadrimestre no que se imparte a materia, habilitarase un prazo de dez días hábiles para que o alumnado matriculado manifieste, formalmente, a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua.

Aqueles alumnos que decidan acollerse ao sistema de avaliación continua están obrigados a un mínimo dun 80% de asistencia ás clases prácticas e a entrega do 80% dos traballos que se soliciten.

Aqueles/as alumnos/as que, por circunstancias excepcionais persoais ou profesionais, non poidan participar de maneira presencial nalgunha/s da/s sesión/é prácticas no desenvolvemento do curso, deberán presentar o traballo acorde á/s práctica/s correspondentes.

Para a avaliación da materia mediante o sistema de avaliación continua corrixiranse 2 traballos ao azar que suporán o conxuntamente 15% da nota final. Realizaranse 2 exames tipo test con partes da materia que suporán un 30% da nota, valorarase a redacción dun traballo individual ou en grupo que valerá o 15% da nota e por último realizarase unha proba de

avaliación global que poderá ser de preguntas de desenvolvemento sobre toda a materia da materia e que valerá un 40% da nota. Deberase sacar un mínimo dun 4 nesta proba para aprobar a materia.

Aqueles/as alumnos/as que non sigan durante o curso o sistema de avaliación continua terán dereito a un exame final que implicará, por unha banda, o desenvolvemento por escrito de pregunta/s longa/s ou tipo test do programa e supoñerá o 70% de cualificación final (deberán obter nesta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10), así como a realización dun suposto práctico que supoñerá o 30% da cualificación restante, nos que se avaliarán as mesmas competencias que no sistema de avaliación para asistentes e aplicaranse, igualmente, os mesmos resultados de aprendizaxe que no sistema de avaliación para asistentes.

NA SEGUNDA CONVOCATORIA:

a) Os/as alumnos/as que non tivesen máis dun 5 na proba de avaliación global poderán escoller o pasar ao sistema de avaliación global ou conservar o resultado do resto das probas de avaliación continúa e, nese caso, realizarase unha segunda proba de avaliación global, similar en contido e modo de avaliación á realizada en primeira convocatoria.

b) Os/as alumnos/as que sigan o sistema de avaliación global, terán dereito a un exame final que constará de dous partes: unha teórica de preguntas de desenvolvemento sobre o contido de o programa que supoñerá o 70% da nota (deberán obter nesta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10) e unha pregunta práctica que supoñerá o 30% restante, nos que se avaliarán as mesmas competencias que no sistema de avaliación para asistentes e aplicaranse, igualmente, os mesmos resultados de aprendizaxe que no sistema de avaliación para asistentes.

NOTA: No caso de que o alumno queira conservar a nota obtida nas probas que realizou de avaliación continua, salvo a proba final, deberá comunicar ao profesor que desexa conservar eses resultados.

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA:

A avaliación constará de pregunta/s de resposta longa e o desenvolvemento dun caso práctico. A/s pregunta/s de resposta longa valerán un 70% da nota final (deberán obter nesta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10); o desenvolvemento dun caso práctico valerá o 30% da nota final. Avaliaranse as mesmas competencias que no sistema de avaliación para asistentes e aplicaranse, igualmente, os mesmos resultados de aprendizaxe que no sistema de avaliación para asistentes.

No exame de Fin de Carreira non se terá en conta a nota de avaliación continua que o alumnado, no seu caso, obtivese no curso académico anterior.

As titorías poderán ser consultadas e solicitadas na seguinte ligazón: https://matricula.uvigo.es/Docentes/Tutorias_Nuevos/

As datas, horarios e lugar de realización das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán os sinalados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023-2024 e documentación concordante.

As calificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo con acceso limitado ao profesorado da materia e ao estudantado matriculado.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

AGUDO ZAMORA, M. y otros, **Manual de Derecho Constitucional**, 12ª ed., Tecnos, 2022

BALAGUER CALLEJÓN, F. (coord.), **Manual de Derecho Constitucional. Vol. I. Constitución y fuentes del Derecho, Derecho Constitucional, Estado autonómico**, 17ª ed., Tecnos, 2022

GONZÁLEZ-ARES, J. A., **Leyes constitucionales españolas (1808-1978)**, 3ª ed., Andavira, 2015

GONZÁLEZ-ARES, J. A., **Historia constitucional de la España contemporánea (1808-1975)**, Colex, 2022

Bibliografía Complementaria

ÁLVAREZ CONDE, E., **Curso de Derecho Constitucional. Vol. II. Los órganos constitucionales. El Estado autonómico**, 6ª ed., Tecnos, 2008

BLANCO VALDÉS, R. L., **Introducción a la Constitución de 1978**, 5ª ed., Alianza, 2016

CARRO FERNÁNDEZ-VALMAYOR, J. L. (dir.), **Comentarios al Estatuto de Autonomía de la Comunidad Autónoma de Galicia**, INAP, 1991

DÍEZ PICAZO, L., **Ordenamiento constitucional español**, Tirant lo Blanch, 2020

GARRIDO FALLA, F. (dir.), **Comentarios a la Constitución**, 3ª ed. (amp.), Civitas, 2001

GONZÁLEZ-ARES, J. A., **Las Constituciones de la España contemporánea. Del Estatuto de Bayona a las Leyes Fundamentales del franquismo**, Andavira, 2010

LÓPEZ GUERRA, L. y ESPÍN, E. (dirs.), **Manual de Derecho Constitucional. Vol. II. La organización de los poderes Estado. Estado y Comunidades Autónomas**, Tirant Lo Blanch, 2022

MOLAS, I., **Derecho Constitucional**, 4ª ed., Tecnos, 2008

MUÑOZ MACHADO, S., **Derecho público de las Comunidades Autónomas**, 2ª ed., Iustel, 2007

PÉREZ CALVO, A., **El Estado constitucional español**, 2ª ed., 1ª imp., Reus, 2014

RODRÍGUEZ-ZAPATA, J., **Teoría y práctica del Derecho Constitucional español**, 4ª ed., Tecnos, 2018

SÁNCHEZ FERRIZ, R., **El Estado Constitucional**, 2ª ed., Tirant lo Blanch, 2022

VILLANUEVA TURNES, A. (coord.), **40 años de Monarquía parlamentaria**, Colex, 2019

Revistas, **Revista de Derecho Político**, **Revista de Estudios Políticos**, **Revista Española de Derecho Constitucional**, **Teoría y Realidad Constitucional**,

Bases de datos: **Aranzadi**, **Eur-Lex**, **Iber-Lex**, **Colex**, **Tirant on line**,

Páginas web: **www.cepc.es**, **www.boe.es**, **www.congreso.es**, **www.senado.es**, **www.poderjudicial.es**, **www.tribunalconstitucional.es**, **www.defensordelpueblo.es**, **www.xunta.es**, **www.aelpa.org**,

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

Dereito: Dereito constitucional II/O03G081V01204

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Dereito: Dereito romano/O03G081V01104

Dereito: Teoría do dereito/O03G081V01102

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito: Dereito romano**

Materia	Dereito: Dereito romano			
Código	O03G081V01104			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Suárez Blázquez, Guillermo			
Profesorado	Suárez Blázquez, Guillermo			
Correo-e	gsuarez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Nesta materia preténdese a adquisición da base necesaria e imprescindible para abordar o estudo de todas as demais ramas e institucións do Dereito, sexan de dereito público ou de dereito privado, de dereito procesual, civil, laboral ou comunitario e internacional.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C13	CE17 - Coñecer o ordenamento xurídico romano, que é a base de todos os ordenamentos xurídicos europeos
C14	CE18 - Ser capaz de resolver calquera problema xurídico, teórico ou práctico, de Dereito privado
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer e saber analizar desde un punto de vista teórico e práctico as fontes e institucións do Dereito romano. Manexar toda a terminoloxía e o vocabulario xurídico.	A1	B1	C13	D1
	A2	B2	C14	D4
	A3	B3		D5
	A4	B4		
	A5			

Contidos

Tema	
I. Introducción histórica ao dereito Romano	TEMA 1. Evolución histórica do Dereito romano. 1. Periodificación histórica. 2. Dereito romano arcaico. 3. A República. 4. O principado. 5. O dominado. 6. Justiniano. TEMA 2. Fontes do Dereito romano. 1. O Dereito romano primitivo: a lei das XII táboas. 2. O Dereito na época republicana: ius civile, ius gentium e ius honorarium. 3. O Dereito clásico durante o principado: a xurisprudencia. 4. O Dereito romano postclásico: Dereito vulgar. 5. O Corpus Iuris Civilis de Justiniano.

TEMA 1. A persoa como suxeito de Dereito. 1. Concepto romano de persoa. 2. Nacemento e extinción da persoa física. 3. Proba do nacemento e da morte. 4. Capacidade xurídica de obrar. 5. Causas modificativas da capacidade de obrar. TEMA 2. Os status da persoa física (1) 1. Status libertatis: libres e escravos. 2. Situación xurídica e social do escravo. 3. Causas da escravitude. 4. Modos de extinción da escravitude. Manumisiones. TEMA 3. Os status da persoa física (2) 1. Status civitatis: Cives romani, latini, peregrini. 2. Adquisición e perda da cidadanía. 3. Status familiae: o Paterfamilias e os sometidos ao seu poder (patria potestas, manus, mancipium). 4. A capitis deminutio. TEMA 4. Introdución ao estudo do proceso romano. 1. Da xustiza privada á administración pública da xustiza. 2. Conceptos previos: proceso e relación procesual, xurisdición, acción e Dereito subxectivo. 3. Distintos tipos de procesos ordinarios civís. 4. A administración da xustiza en Roma. TEMA 5. O procedemento das legis actiones. 1. Nocións xerais. 2. Clases: Legis actio sacramento, Legis actio per iudicis arbitrive postulationem, Legis actio per conditionem, Legis actio per manus iniectioem, Legis actio per pignoris capionem. 3. Valoración de conxunto. TEMA 6. O procedemento formulario: nocións introductorias. 1. Orixe e características do procedemento formulario. 2. A organización xudicial: maxistrados, a competencia e os demais límites da iurisdictio. Xuíces. 3. Clases de accións. 4. Capacidade e legitimación procesual. 5. A representación procesual. 6. Partes auxiliares e pluralidade de partes. TEMA 7. A fase in iure. 1. Actos preparatorios. Editio actionis, In ius vocatio, Vadimonium. 2. A causae cognitio do maxistrado e o seu contido. 3. Posibles causas de paralización do proceso. 4. Autorización da fórmula. TEMA 8. A fórmula e a litis contestatio. 1. Estrutura e contido da fórmula: partes ordinarias e extraordinarias. 2. Fórmulas civís e pretorias. 3. A litis contestatio e os seus efectos. TEMA 9. A fase apud iudicem e a execución da sentenza. 1. Desenvolvemento e práctica das probas. 2. A sentenza: orzamentos e requisitos; clases, efectos e remedios contra a sentenza. 3. Execución da sentenza: Actio iudicati, execución patrimonial, privilexios na execución. TEMA 10. Delimitacións conceptuais. 1. As cousas e a súa clasificación. 2. Terminoloxía e tipos de propiedade romana: Dominium, In bonis habere, propiedade peregrina, propiedade provincial. 3. Limitacións legais da propiedade romana. 4. A antítese entre dereitos reais e de obrigación. TEMA 11. Adquisición da propiedade. 1. Clasificación dos modos de adquirir a propiedade. 2. Modos orixinarios: ocupación, adquisición do tesouro, accesión, especificación, confusio e commixtio, adquisición de froitos, adjudicatio, litis aestimatio. 3. Modos derivativos: Mancipatio, in iure cessio, traditio, usucapio e longi temporis praescriptio. A usucapio justiniana. TEMA 12. Protección procesual do propietario. 1. Acción reivindicatoria. 2. Acción publiciana. 3. Protección da propiedade provincial e peregrina. 4. Outros recursos procesuais. TEMA 13. A posesión. 1. Fundamento da protección posesoria. 2. Terminoloxía e evolución histórica. 3. A posesión pretoria e os interdictos posesorios. 4. A posesión civil: adquisición e perda da posesión. 5. Desenvolvemento ulterior da doutrina da posesión: a quasi-possessio. TEMA 14. As servidumes. 1. Orixe e evolución histórica. 2. Principios xerais. 3. Tipos de servidumes. 4. Constitución e extinción. 5. Defensa procesual. TEMA 15. O usufructo. 1. Concepto e orixe histórica. 2. Contido: significado do binomio uti-frui. 3. Responsabilidade do usufructuario: a caución usufructuaria. 4. Suxeito e obxecto do usufructo. 5. Constitución e extinción. 6. Defensa procesual. 7. O case-usufructo. 8. O dereito de uso e habitación. 9. Operae servorum.

TEMA 1. A obligatio. 1. Concepto e evolución histórica da obligatio. 2. A prestación: clases e caracteres. 3. Clases de obrigacións. 4. Lugar e tempo do cumprimento das obrigacións: a maura. 5. Obligatio e actio: as chamadas obrigacións naturais. 6. Fontes das obrigacións: época clásica, sistematización postclásica. TEMA 2. Transmisión e extinción das obrigacións. 1. Transmisión das obrigacións. 2. Extinción das obrigacións. TEMA 3. Os contratos. 1. Nocións xerais. 2. Distintas clases de contratos. 3. O principio da vinculación exclusiva dos suxeitos contratantes: estipulacións a favor e a cargo de terceiros. TEMA 4. Contratos reais. 1. Mutuo: concepto e elementos. Efectos: usurae, accións, o Senadoconsulto Macedoniano, foenus nauticum. 2. Comodato: concepto, réxime xurídico. 3. Depósito: depositio ordinario, figuras especiais de depósito. TEMA 5. Contrato formais. 1. Contratos verbais: sponsio e stipulatio. Estrutura da stipulatio. Cancelación: a acceptilatio e a stipulatio aquiliana. 2. Contratos literais. TEMA 6. Contratos consensuales. A compravenda. 1. Orixes. 2. Concepto e elementos: o consentimento, a merx, o Pretium. 3. Obrigacións do comprador e do vendedor. 4. Accións. 5. A evicción. 6. A garantía por vicios ocultos. 7. Pactos engadidos á compravenda. TEMA 7. Contratos consensuales. A sociedade e o mandato. 1. O contrato de sociedade. 2. O contrato de mandato. TEMA 8. Contratos consensuales. O arrendamento. 1. Concepto e clases. 2. Arrendamento de cousa. 3. Arrendamento de obra: a lex Rhodia e as modalidades do seguro de risco. 4. A locatio-conductio e as relacións de traballo. 5. A responsabilidade dos navieiros e hostaleiros. TEMA 9. Delitos privados. 1. Delictum e poena: características das accións penais. 2. Delitos de furto: concepto e clases. 3. Delitos de dano: a actio Legis Aquiliae, extensión pretorias. 4. Delitos de lesións: a actio iniuriarum. 5. Delitos varios en Dereito pretorio: accións delictuales in factum, delitos de metus, rescisión de negocios realizados por intimidación, acción de dolo.

IV. Dereito de familia

TEMA 1. A familia. 2. A familia na concepción dos xuristas romanos. 3. Constitución da familia. 4. Filiación, parentela e afinidade. 5. Réxime económico da familia: os peculios. 6. Disolución do vínculo familiar. TEMA 2. Matrimonium. 1. Características do matrimonio romano. 2. Matrimonium cum manu e matrimonium sine manu. 3. O matrimonio clásico

*V. Dereito de sucesións

TEMA 1. Nocións básicas introductorias. TEMA 2. Delación da herdanza. TEMA 3. Adquisición e aceptación da herdanza. TEMA 4. Efectos da adquisición hereditaria. TEMA 5. Sucesión lexítima ab intestato. TEMA 6. Sucesión testamentaria. TEMA 7. Contido do testamento (1): institución do herdeiro. TEMA 8. Contido do testamento (2): legados e fideicomiso. TEMA 9. Sucesión lexítima contra o testamento.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	20	32	52
Presentación	5	5	10
Lección maxistral	30	58	88

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Probas de avaliación presenciais e Clases prácticas (Análise de textos histórico-xurídicos de contidos teórico-prácticos específicos de cada lección teórica. Debates. Resolución de dúbidas de todos os apartados e epígrafes da materia). Tamén é obrigatoria a asistencia ao noventa por cento das clases prácticas (90%) para poder examinarse como alumno oficial nas Probas de Avaliación Continua.
Presentación	Exposición de obras do alumno, intervencións, debates e actividades en grupos sobre os diferentes contidos das materias.
Lección maxistral	Exposición dos contidos esenciais da materia, complementada co uso, no seu caso, de medios audiovisuais, dirixida aos estudantes coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición

Lección maxistral	Resolución de preguntas teóricas dos temas que forman parte do contido da materia. As titorias do profesorado da materia pode consultarse o solicitarse no seguinte enlace: http://dereito.uvigo.es/es/docencia/profesorado/guillermo-suarez-blazquez/
Resolución de problemas	Resolución de problemas prácticos que forman parte do contido da materia. A titoría académica pódese facer de xeito presencial, por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros web de U. Vigo) despois de contactar co profesorado.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Resolución de problemas	Realización de dúas probas escritas periódicas (25% cada unha) destinadas a avaliar a comprensión, análise, razoamento crítico e aplicación correcta dos contidos da materia. Para aprobar a materia será necesario acadar unha nota media de 4 puntos nas probas.	30	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4	C13 C14	D1 D4 D5
Presentación	Avaliación periódica de intervencións e capacidade de presentación e debate.	10	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4	C13 C14	D1 D4 D5
Lección maxistral	Realización de dúas probas escritas obxectivas (30% cada unha delas) dirixidas a lembrar os contidos previamente adquiridos. Pode consistir nunha ou varias preguntas longas ou varias preguntas curtas. Para superar a materia será necesario acadar seis puntos nesta parte. Neste apartado avalíase o resultado de aprendizaxe que aparece no segundo apartado da guía didáctica.	60	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4	C13 C14	D1 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CONTINUA PARA 1a EDICIÓN DE ACTAS: Parte teórica e parte práctica: para aprobar a materia Dereito romano é obrigatorio a asistencia ao 90% das clases presenciais; É obrigatoria a asistencia ao noventa por cento das clases prácticas (90%) para poder examinarse como alumno oficial nas Probas de Avaliación Continua. Ademais, é obrigatorio aprobar tanto a parte teórica como a práctica. As probas escritas especificanse nos apartados anteriores. Requisitos para manter a avaliación continua: a) Parte teórica: superar cada unha das probas obxectivas da Que a media das probas é de 6 puntos. Parte práctica: a) Que a media das probas é de 4 puntos; b) Asistencia ao 90% de todas as clases. Competencias avaliadas: CB1, CB2, CB3, CB4, CB5, CG1, CG2, CG4, CE13, CE14, CT1, CT4, CT5. Resultados da aprendizaxe: saber e saber analizar desde o punto de vista teórico e práctico as fontes e institucións do Dereito romano. Xestionar toda a terminoloxía e vocabulario xurídico.

□Unha vez superado o prazo dun mes, desde o comezo do cuadrimestre no que se imparte a materia, habilitarase un prazo de 10 días hábiles para que o alumnado matriculado manfeste, formalmente, a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua□.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN FINAL PARA 1a EDICIÓN DE ACTA: Exame final teórico escrito de toda a materia que abrangue os criterios teórico-prácticos. É necesario superar a citada proba con 5. Competencias avaliadas: CB1, CB2, CB3, CB4, CB5, CG1, CG2, CG4, CE13, CE14, CT1, CT4, CT5. Resultados da aprendizaxe: saber e saber analizar desde o punto de vista teórico e práctico as fontes e institucións do Dereito romano. Xestionar toda a terminoloxía e vocabulario xurídico.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN DA 2a EDICIÓN DE ACTA E FIN DE CARREIRA: Proba obxectiva consistente nun exame final escrito de cada unha das partes nas que se divide a materia. É necesario superar a citada proba con 5. Competencias avaliadas: CB1, CB2, CB3, CB4, CB5, CG1, CG2, CG4, CE13, CE14, CT1, CT4, CT5. Resultados da aprendizaxe: saber e saber analizar desde o punto de vista teórico e práctico as fontes e institucións do Dereito romano. Xestionar toda a terminoloxía e vocabulario xurídico.

"As datas, horarios e lugar de realización das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán os sinalados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023-2024 e documentación concordante.

As cualificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo con acceso limitado ao profesorado da materia e ao estudantado matriculado. De ser necesario, por motivos excepcionais, modificar ou precisar os métodos de avaliación sinalados na guía, tales modificacións ou precisións publicaranse no mesmo soporte telemático".

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

J. Daza Martínez- L. Rodríguez Ennes, **Instituciones de Derecho privado romano**, 4ª (Revisada y ampliada) Universidad Complutense (Madrid, 2001), TIRANT LO BLANCH, 2009

Daza Martínez, Jesús, **Iniciación al Estudio Histórico del Derecho Romano**, 3ª Universidad Complutense (Madrid, 1997), Closas Orcoyen, 1997

Antonio Fernández de Buján, **Derecho Privado Romano**, 4 edición, IUSTEL, 2016

Antonio Fernández de Buján, **Derecho Público Romano**, VIGÉSIMA EDICIÓN, THOMSON REUTERS, 2017

Federico Fernández de Buján, **Fundamentos Clásicos de la Democracia y la Administración**, Segunda Edición, Ediciones Académicas, 2015

Antonio Fernández de Buján, Juan Miguel Albuquerque, **Manual de Casos Prácticos de Derecho Romano**, Primera Edición, Dykinson, 2018

Manuel J. García Garrido, Federico fernández de Buján, **Derecho privado Romano**, 17ª Edición, Ediciones Académicas, 2015

Eduardo Volterra, **Instituciones de Derecho Privado Romano (Traducción, J. Daza Martínez)**, 2ª ed., Editorial Civitas, 1988

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Sistemas xurídicos contemporáneos: Dereito continental e dereito anglosaxón/O03G081V01922

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Sistemas xurídicos contemporáneos: Dereito continental e dereito anglosaxón/O03G081V01922

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Historia: Historia do dereito/O03G081V01205

DATOS IDENTIFICATIVOS**Economía: Principios de economía**

Materia	Economía: Principios de economía			
Código	003G081V01201			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Pintos Clapés, Juan			
Profesorado	Pintos Clapés, Juan			
Correo-e	jpc@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	- A materia adecúase ao perfil profesional e académico ao contribuír á formación básica do alumno no campo da Economía, presente en numerosos aspectos no ámbito do Dereito. Polo tanto, debido ao seu carácter básico, proxéctase en múltiples campos profesionais do Dereito, mais non cabe dúbida de que terá máis repercusión naqueles campos máis próximos á Economía tales como avogacía especializada no ámbito mercantil, financeiro ou laboral, rexistradores da propiedade, notarios, funcionarios do Ministerio de Economía e Facenda, etc. - A materia ten 6 créditos ECTS e posúe carácter obrigatorio. Cúrsase en 1º de Dereito, no 2º cuadrimestre. Inicia ao alumno nos aspectos económicos, xa teñan estes natureza microeconómica ou macroeconómica. Ten claramente unha relación de complementariedade con outras materias deste Grao, como por exemplo: Contabilidade, Dereito Mercantil, Dereito financeiro e Tributario e Dereito Laboral.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
C11	CE13 - Coñecer os principios de funcionamento que rexen nunha economía de mercado, comprender o comportamento dos distintos axentes económicos e coñecer os principais problemas económicos
C12	CE14 - Ser capaz de utilizar os principios e conceptos económicos como ferramenta para argumentar economicamente, identificar os problemas económicos e abordar a súa solución a través das políticas adecuadas a cada situación
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Coñecemento dos principios económicos, dos mecanismos de toma de decisión económica por parte dos distintos axentes e da súa interacción no mercado.	A2	C11	D1
	A3	C12	D3
	A4		

Contidos

Tema	
Módulo A: Introducción	1. Principios de economía 2. Pensar como un economista
Módulo B: Oferta e demanda I: Cómo funcionan os mercados	3. Oferta e demanda: as forzas do mercado 4. Elasticidade e as súas aplicacións
Módulo C: Oferta e demanda II: Mercados e benestar	5. Os consumidores, os produtores e a eficiencia do mercado 6. Aplicación: Os custes de tributación 7. Fallos de mercado e a intervención do Estado

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	31.84	80	111.84
Resolución de problemas	18.16	15	33.16
Resolución de problemas e/ou exercicios	2.67	0	2.67
Exame de preguntas obxectivas	2.33	0	2.33

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a coa introdución dalgunhas preguntas dirixidas ao estudante, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Resolución de problemas	Metodoloxía que lle permite ao alumnado aprender de forma efectiva a través da realización de actividades de carácter práctico tales como exercicios e supostos mediante o uso do aprendido nas leccións maxistras. Os obxectivos desta técnica son: acadar unha maior competencia dos contidos aprendidos na teoría e ilustrar as súas potenciais aplicacións.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Nas clases de resolución de problemas, que se celebrarán nos grupos GM, os alumnos disporán duns exercicios ao inicio da sesión para a súa posterior resolución na aula. Os estudantes resolverán os exercicios coa axuda do profesor. O estudante poderá comentar ao profesor calquera dúbida que lle xurda mentras realiza os devanditos exercicios. A titorización poderá realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, atención no despacho virtual...) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas nas que o alumno deberá solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo establecido polo profesor. Deste xeito, o alumno deberá aplicar os coñecementos adquiridos. Porase especial atención no resultado de aprendizaxe: Coñecemento dos principios económicos, dos mecanismos de toma de decisión económica por parte dos distintos axentes e a súa interacción no mercado.	50	A2 C11 D1 A3 C12 D3 A4
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades. Porase especial atención no resultado de aprendizaxe: Coñecemento dos principios económicos, dos mecanismos de toma de decisión económica por parte dos distintos axentes e a súa interacción no mercado.	50	C11 C12

Outros comentarios sobre a Avaliación

- Para a 1ª edición das actas (**xuño**) haberá dúas formas alternativas de avaliación:

Opción A: O estudante pode acollerse ao sistema de **AVALIACIÓN CONTINUA** que se acaba de expoñer, e que estará integrado por dúas probas de resolución de exercicios e dúas probas de preguntas obxectivas. Cada unha destas catro probas terá a mesma ponderación (25%) na cualificación final. Ó principio do cuatrimestre no que se imparte a materia, anunciarase un cronograma onde aparecerán as datas das distintas probas de avaliación continua. As competencias e resultados de formación e aprendizaxe avaliados son os que aparecen no cadro anterior.

Unha vez superado o prazo dun mes, desde o comezo do cuadrimestre no que se imparte a materia, habilitarase un prazo de 10 días hábiles para que o alumnado matriculado manifieste, formalmente, a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua.

Os alumnos que se acollan ao sistema de avaliación continua terán a obriga de colocar unha fotografía tipo carné en Moovi antes da primeira proba de avaliación e de acceder regularmente á plataforma de teledocencia para estar así ao corrente das novidades que se produzan.

Opción B: O estudante que NON se acolla o sistema de avaliación continua será avaliado mediante a realización dun **examen**

final na data oficialmente establecida coas seguintes ponderacións: proba de preguntas obxectivas (50%) e proba de resolución de exercicios (50%).

Para a opción B da edición de xuño, tanto as competencias avaliadas coma os resultados de formación e aprendizaxe serán os mesmos que para a opción A da edición de xuño.

- Para a 2ª edición das actas (**xullo**) haberá tamén dúas formas de avaliación:

Opción A: Os estudantes que se acolleran ao sistema de avaliación continua poderán conservar as notas dos dous tipos de probas realizadas. Poderán subir nota nas seguintes partes: Proba de preguntas obxectivas (50%) e Proba de resolución de exercicios (50%).

Opción B: Os alumnos que NON se acolleran ao sistema de avaliación continua terán dereito a un exame final que abarcará unha proba tipo test (50%) e unha proba de resolución de exercicios (50%).

Para a edición de xullo, tanto as competencias avaliadas coma os resultados de formación e aprendizaxe serán os mesmos que para a edición de xuño.

- Para a convocatoria Fin de Carreira:

O alumno que opte por examinarse en Fin de Carreira será avaliado unicamente cun exame teórico-práctico que valerá o 100% da nota.

Para os alumnos de Fin de Carreira, tanto as competencias avaliadas coma os resultados de formación e aprendizaxe serán os mesmos que para a edición de xuño.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes edicións son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade de Dereito para o curso 2023-24 e documentación concordante.

As cualificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo con acceso limitado ao profesorado da materia e ao estudantado matriculado.

De ser necesario, por motivos excepcionais, modificar ou precisar os métodos de avaliación sinalados na guía, tales modificacións ou precisións publicaranse no mesmo soporte telemático

É necesario traer o DNI ou documento análogo cando teña lugar a realización dos exames. O incumprimento deste requisito pode ter como consecuencia que o alumno non realice o exame en cuestión.

As titorías do profesorado da materia pode consultarse e/ou solicitarse no/ seguinte/s enlace/s:

<http://dereito.uvigo.es/gl/docencia/profesorado/juan-pintos-clapes/>

<https://moovi.uvigo.gal/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Mankiw, N. G., Taylor, M. P., **Economía**, Ediciones Paraninfo, 2017

Mankiw, N. G., **Principios de Economía**, 7ª edición, Cengage Learning, 2017

Bibliografía Complementaria

Bernanke, B. S. e Frank, R. H., **Principios de Economía**, 3ª edición, McGraw-Hill, 2007

Krugman, P., R. Wells y M. Olney, **Fundamentos de Economía**, 3ª edición, Editorial Reverté, 2015

Samuelson, P. A. e Nordhaus, W. D., **Economía**, 19ª edición, McGraw-Hill, 2010

Acemoglu, D., Laibson, D., List, J. A., **Economía. Un primer curso inspirado en el mundo real**, Antoni Bosch, 2017

Recomendacións

Outros comentarios

-Con carácter xeral, será necesario o uso de calculadora nas clases da materia e nos exames.

- Por razóns pedagóxicas é altamente recomendable a asistencia regular a clase (tanto ás clases teóricas como prácticas). Neste sentido, recoméndase ao alumno o sistema de avaliación continua.

-É moi recomendable o traballo en grupo. En particular, á hora de realizar os exercicios da materia pode ser frutífero intercambiar ideas sobre as dificultades atopadas; esta estratexia permitirá afondar nos coñecementos da materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Empresa: Fundamentos de contabilidade e finanzas**

Materia	Empresa: Fundamentos de contabilidade e finanzas			
Código	O03G081V01202			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Rivero Fernández, M ^a Dolores			
Profesorado	Cuñarro López, Maria Teresa Rivero Fernández, M ^a Dolores			
Correo-e	mrivero@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia Fundamentos da Contabilidade e Finanzas introduce ao alumno de Dereito no ámbito financeiro da empresa, incorporándoo non só no coñecemento da normativa propia da contabilidade asociada ao Dereito mercantil, tanto no ámbito nacional como europeo ou internacional, senón tamén na posibilidade de saber, dende outra perspectiva máis técnica ou económica, como elaborar e interpretar a información financeira publicada polas empresas. Aspectos que serán de grande utilidade para o futuro profesional do Dereito cando se atope con cuestións concernentes á avaliación das empresas mediante as contas contables.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C47	CE55 - Comprender os Estados Financeiros obrigatorios das empresas
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Alcanzar un coñecemento básico das ferramentas de rexistro contable	A1	B2	C47	D1
	A2	B4		
	A3			
	A4			
	A5			
Alcanzar unha comprensión da lexislación contable e da información financeira publicada polas empresas.	A3		C47	D1
	A4			
	A5			

Contidos

Tema	
Tema 1. Conceptos de contabilidade	1.1. A información contable 1.2. As normas contables 1.3. A ecuación básica da contabilidade 1.4. Introducción aos estados financeiros

Tema 2. O proceso contable de rexistro	3.1. A conta 3.2. O proceso de rexistro 3.3. O balance de comprobación
Tema 3. Os axustes das contas.	3.1. O período. 3.2. Os asentos de axuste básicos. 3.3. O balance de comprobación e os estados financeiros básicos. 3.4 Axustes de periodificación no Plan xeral de Contabilidade.
Tema 4. Peche do ciclo contable	4.1. Uso da folla de traballo. 4.2. Peche de libros. 4.3. Resumo do ciclo contable. 4.4. O balance de situación. 4.5. O peche de contas no Plan Xeral de Contabilidade.
Tema 5: Mercaderías e existencias industriais	5.1. Transaccións con mercaderías según inventario permanente. 5.2. Transaccións con mercaderías según inventario periódico. 5.3. Transaccións con existencias industriais
Tema 6. Deudores y acreedores por operacións comerciais	6.1. Clientes e deudores. 6.2. Proveedores e acreedores. 6.3. Normas de valoración de dereitos de cobro e obrigacións de pago por operacións comerciais. 6.4. Efectos comerciais
Tema 7. Operacións financeiras	7.1. Capitalización simple 7.2. Desconto simple 7.3. Capitalización composta 7.4. Rendas constantes

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	45	75
Resolución de problemas de forma autónoma	10	20	30
Obradoiro	10	25	35
Exame de preguntas obxectivas	2	5	7
Exame de preguntas obxectivas	1	2	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Explicación na aula dos contidos teórico-prácticos que puidesen supor dificultade para o alumno.
Resolución de problemas de forma autónoma	O estudante deberá intentar resolver de forma autónoma os exercicios e problemas plantexados en clase.
Obradoiro	Resolución de exercicios baixo a supervisión do profesor nos que pór en práctica os diferentes contidos da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Obradoiro	Se atenderán personal e individualmente as dúbidas plantexadas polo estudante no desenvolvemento dos traballos na aula. A titorización poderá realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, atención no despacho virtual[]) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución de forma autónoma dos problemas e exercicios plantexados sobre a materia explicada	20	A1 A3	B2 B4	C47	D1
Exame de preguntas obxectivas	Realización dunha proba teórico-práctica sobre a materia	40	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B4	C47	D1
Exame de preguntas obxectivas	Realización dunha proba teórico-práctica sobre a materia	40	A1 A4	B4	C47	D1

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación pode ser continua (AC) ou global (AG). Unha vez transcurrido un mes, dende o inicio do cuadrimestre no que se imparte a asignatura, habilitarase un prazo de dez días hábiles para que o alumnado matriculado manifieste, formalmente, a súa intención de acollerse ó sistema de avaliación continua. O non escoller a AC supón a renuncia ao dereito de seguir avaliándose mediante as actividades de AC que resten e á cualificación obtida ata ese momento en calquera das probas que xa tiveron lugar.

A avaliación continua consta de tres probas, consistentes en dous exames escritos de carácter teórico - práctico. Cada un dos exames pondera un 40% e é necesario sacar unha cualificación de 5 en cada un deles para aprobar e facer media cas demais probas. Outra proba será a realización de casos prácticos plantexados polo profesor. Esta proba pondera un 20%. Esta porcentaxe distribúese entre os casos que vansen a plantexar. O alumno que non poida ou non queira realizar algún ou todos os casos, perderá a cualificación correspondente a cada un deles, sin que se teña opción a recuperalos.

Se un estudante suspende un ou os dous exames parciais plantexados (os que representan o 80% da nota), poderase presentar a convocatoria oficial de xuño ca proba ou probas suspensa/s.

Aqueles estudantes que optaron pola avaliación continua, e teñen os exames parciais aprobados, en xuño serán avaliados cas notas obtidas nos exámenes e nas demais probas. Se o alumno non aprobou algún exame parcial e se presenta en xuño a recuperalo/s ten que sacar un 5 para facer media; en caso de non obtelo porase a nota obtida neste exame.

Os alumnos que opten pola avaliación global serán avaliados cun exámen teórico práctico e calificados ca nota que saquen no correspondente exame.

Os alumnos que non superen a materia na primeira oportunidade podrán ser avaliados de novo na segunda oportunidade a través dunha proba teórico-práctica que suporá o 100% da nota.

Os alumnos que concurran á convocatoria extraordinaria ou fin de carreira serán avaliados a través dunha proba teórico-práctica que suporá o 100% da nota.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso académico.

Os horarios de titorías estarán dispoñibles na plataforma MOOVI, así como o procedemento de solicitude das mesmas.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

González García, V, **Contabilidad Financiera**, pirámide,

Bibliografía Complementaria

Muñoz Orcera y Máquez Vigil, **Contabilidad financiera para futuros juristas**, Universidad de Comillas,

Wanden.Berghe Lozano, J.L., Bañón, C., Beñtrán, E., García, M., González, J., Rodríguez, L., Ruiz M, **Contabilidad Financiera**, 1ª Edición,

Socías Salvá, A., Herranz Bascones, R., Pons Florit, D., Horrach Roselló, P., Jover Arbona, G., Llul, **Contabilidad Financiera. El modelo contable básico. Teoría y supuestos**, 1ª Edición,

Omeñaca García, J, **Contabilidad General**, Deusto,

BOE número 160 de 5/7/2007, **LEY 16/2007**, de 4 de julio,

BOE núm 278, de 20 de novembro de 2007, **Real Decreto**, 1514/2007,

Marín Hernández Salvador (coord), **Contabilidad Práctica para todos**, pirámide,

Recomendacións

Outros comentarios

Materia que complementa e que permite entender determinados conceptos de dereito Mercantil e Financeiro e Tributario

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa**

Materia	Dereito: Introdución ao dereito civil e dereito da persoa			
Código	O03G081V01203			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Álvarez Pérez, Zoraida			
Profesorado	Álvarez Pérez, Zoraida Meleiro Vázquez, Miguel			
Correo-e	zalvarez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Materia impartida no 1º curso, 2º cuadrimestre. Trátase dunha materia de formación básica que achega ao alumno/á o concepto do Dereito Civil, á persoa física e á persoa xurídica, as cousas e o patrimonio, así como aos dereitos subxectivos. Permite coñecer institucións xurídicas esenciais do Dereito Civil.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C40	CE48 - Ser capaz de identificar problemas xurídicos de Dereito civil, abordando a súa solución mediante a procura, interpretación e aplicación da normativa civil aplicable ao suposto concreto
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D2	Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Trátase dunha materia formación básica que achega ao concepto de dereito civil, a persoa física e a persoa xurídica, as cousas e o patrimonio así como dos dereitos subxectivos.	A2	B1	C40	D1
Permite coñecer institucións xurídicas esenciais no dereito civil.	A3	B4		D2
	A4			D3
				D4
				D5

Contidos

Tema	
Tema I: O Dereito civil	O Dereito e as súas clasificacións. Concepto de Dereito Civil. O Código Civil: sistemática, estrutura e contido. O Título Preliminar do Código Civil: especial consideración á interpretación das normas. Formación histórica do Dereito Civil.
Tema II: A codificación e os Dereitos civís forais e autonómicos.	A Codificación. Os dereitos civís territoriais. O Dereito civil de Galicia. Lexislación civil especial.
Tema III: A persoa, en xeral.	A persoa: concepto e clases. Capacidade xurídica. Os Dereitos da personalidade: consideracións xerais. En particular: O dereito á vida e á integridade física. O dereito á honra, á intimidade e á propia imaxe.

Tema IV: A persoa física.	A persoa física: comezo da personalidade: nacemento. Protección xurídica do nasciturus. Fin da personalidade: a morte. A maior e a menor idade. A emancipación.
Tema V: Da incapacitación ao apoio ás persoas con discapacidade no exercicio da súa capacidade xurídica:	Cambio de sistema: A incapacitación xudicial dá paso a un sistema de apoios baseado no respecto á vontade, desexos e preferencias das persoas con discapacidade. Medidas de apoio: Preventivas (os poderes preventivos, a autcuratela e as medidas contidas en documentos de vontades anticipadas) e as institucións de apoio (garda de feito, defensor xudicial e curatela). Procedemento de provisión de apoios.
Tema VI: A nacionalidade e a veciñanza civil.	A nacionalidade: concepto. Adquisición: Orixinaria (atribución e dereito de opción) e non orixinaria (dereito de opción, carta de natureza, residencia). A consolidación. Perda e recuperación. Dobre nacionalidade. A veciñanza civil: concepto e réxime xurídico.
Tema VII: O domicilio.	O domicilio: concepto e clases. Pluralidade de domicilios. A ausencia: concepto e relevancia xurídica. A defensa do desaparecido. A ausencia legal. A declaración de falecemento. A ausencia non declarada no Dereito Civil Galego.
Tema VIII: O Rexistro Civil.	O Rexistro Civil: concepto e lexislación. Características xerais. Feitos inscribibles. Principios do Rexistro Civil. Estrutura do Rexistro Civil. Organización do Rexistro. Asentos rexistrados. A cualificación. Publicidade do Rexistro.
Tema IX: A persoa xurídica.	A Persoa jurídica: concepto e clases. Adquisición da personalidade. Capacidade. Representación, domicilio e nacionalidade. Extinción. O abuso da persoa xurídica e o levantamento do veo. A Asociación: concepto e regulación. Órganos. A fundación: Concepto e regulación. Constitución. Órganos. Extinción e liquidación.
Tema X: Feitos, actos e negocios xurídicos. A representación.	Feito xurídico e acto xurídico. O negocio xurídico: concepto e clases. Elementos esenciais do negocio xurídico: obxecto, causa, forma e declaración de vontade. Elementos accidentais do negocio: condición, termo e modo. Os vicios da vontade. Ineficacia do negocio xurídico. A representación: concepto e clases. Apoderamento e ratificación.
Tema XI: O dereito subxectivo.	O dereito subxectivo: concepto e clasificación. A relación xurídica. O exercicio do dereito e os seus límites: a boa fe, o abuso do dereito e a doutrina dos propios actos. Límites temporais: a prescrición e a caducidade.
Tema XII: As cousas.	Concepto e requisitos. Clasificación. Bens de dominio público e de propiedade privada. O patrimonio.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	34	45.5	79.5
Estudo de casos	17.5	0	17.5
Traballo tutelado	1	0	1
Presentación	1	0	1
Exame de preguntas obxectivas	1	49	50
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición do profesorado dos contidos da materia.
Estudo de casos	Análise xurídica de feitos, problemas, supostos de feito e/o dereito etc. Posteriormente farase debate por parte do alumnado actuando o/a docente de guía.
Traballo tutelado	Realización dun traballo en grupo sobre un tema do programa da materia. Redacción segundo as normas establecidas.
Presentación	Exposición polo alumnado ante o profesorado e resto do alumnado do tema-traballo sobre os contidos da materia. Exposición individual.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	
Estudo de casos	
Traballo tutelado	

Probas		Descrición			
Resolución de problemas e/ou exercicios					
Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Estudo de casos	Realización dos casos prácticos prateados na aula, que se realizarán de forma individual ou en grupo. Carácter obrigatorio para o alumnado que siga a avaliación continua. Esíxese de tres premisas de maneira acumulativa: asistencia mínima ao 80 % das sesións, participación activa e entrega de tarefas.	20	A2 A3 A4	B1 B4	C40 D1 D3 D5
Traballo tutelado	Traballo elaborado en grupo sobre un tema do programa da materia de debe redactarse segundo as normas establecidas e que debe presentarse na aula polo alumnado integrante do grupo #ante o profesorado e resto de alumnado. A falta de exposición por parte do alumno/a que participase na elaboración escrita do mesmo impide a súa avaliación de maneira que o alumno/a que non expoña obterá un 0 na cualificación.	20	A2 A3 A4	B1 B4	C40 D1 D4 D5
Exame de preguntas obxectivas	Proba de avaliación global que inclúe preguntas abertas sobre un tema. Tema de desenvolvemento ou resposta longa que será valorado como máximo co 40 % da nota.	40	A2 A3	B1 B4	C40 D1 D5
Resolución de problemas e/ou exercicios	2 probas parciais non liberatorias que avaliarán os coñecementos do alumnado sobre a materia, que inclúen preguntas pechadas de diferentes alternativas de resposta. Cada proba constará de 10 preguntas, que se cualificarán da seguinte maneira: resposta correcta 1 pto, resposta en branco 0 pto., resposta incorrecta -0.03 pto. Cada proba representará un 10% da cualificación total do 20 %.	20	A2 A3	B1 B4	C40 D1 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

SISTEMAS DE AVALIACIÓN :

Enténdese como regra xeral que o alumnado opta polo sistema de avaliación continua. Igualmente, tras o primeiro mes desde o comezo do curso académico, habilitarase un prazo de 10 días hábiles para que o alumnado matriculado manifieste, formalmente, a intención de acollerse ao devandito sistema de avaliación continua. O alumnado poderá renunciar á avaliación continua e á nota obtida por esta, e ir á parte práctica do exame, nas mesmas condicións que os estudantes que non participaron na avaliación continua. En ambos os sistemas, o alumnado deberá facer un exame final sobre a teoría, e os alumnos de avaliación non continua, ademais do devandito exame, farán outro final sobre a práctica. 1ª EDICIÓN DE ACTAS Sistema de avaliación continua: O alumnado que opte por este sistema, para poder sumar a cualificación da parte teórica (40% exame de preguntas obxectivas e 20 % de resolución de problemas e exercicios) e a parte práctica (20 % estudos de casos e 20 % traballo tutelado), deberá obter como mínimo as seguintes cualificacións: .Na teoría: Un 4 sobre 10 na proba de preguntas obxectivas debendo obter como mínimo un 3 en cada pregunta formulada. .Na práctica: Un 3 sobre 10 na parte práctica, sumando a parte do estudo de casos e o traballo tutelado. No mesmo curso gardaranse as notas da práctica da avaliación continua da primeira convocatoria para a segunda convocatoria de nullo. Sistema de avaliación non continua : O alumnado que non se siga o sistema de avaliación continua, por deixalo, por non poder asistir ou por calquera outro motivo, deberá comunicalo á coordinadora da materia por correo electrónico. A elección da avaliación global supón a renuncia ao dereito a seguir avaliándose das actividades da avaliación continua que lle resten e á cualificación obtida ata o momento en calquera das probas que realícese. O alumnado que se acolla a esta sistema de avaliación deberá facer unha proba de avaliación global integrada por un exame de preguntas de desenvolvemento en relación aos contidos da materia, máis dúas preguntas máis respecto dos alumnos que seguisen é sistema de avaliación continua, en todas elas deberase obter un 3 como mínimo. Devandito exame terá un valor do 70 % da cualificación. Ademais, realizará 2 casos prácticos cun valor máximo do 30 % (15 % cada un deles)/deles). Para poder sumar a cualificación da parte teórica e práctica, deberase obter un mínimo de 4 sobre 10 na parte teórica e un 3 sobre 10 na parte práctica. Ningún dos sistemas ou falta de presentación: O alumnado que non siga ningún dos sistemas ou non realice o exame final figurará nas Actas como non presentado. 2ª EDICIÓN DE ACTAS Sistema de avaliación continua : Mesma tipoloxía de avaliación, conservando o alumnado a cualificación obtida na parte práctica. Sistema de avaliación continua : Mesma tipoloxía de avaliación.

CONVOCATORIAFIN DE CARRERA: Exame fin de carreira realizarase do mesmo xeito que para os estudantes que non participaron na avaliación continua. ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECIAIS: Realizarase a adaptación curricular #de acordo con o suxerido polo/a coordinador/a de discapacidade segundo os protocolos da Universidade. DATAS, HORARIOS E LUGAR DE REALIZACIÓNDE As PROBAS DE AVALIACIÓN: As datas, horarios e lugar de realización das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán os sinalados no calendario das probas de avaliación aprobado pola xunta de facultade

para o curso 2023/2024. PUBLICACIÓN DAS CUALIFICACIÓNS: As cualificacións da materia, tanto para a convocatoria ordinaria como para a extraordinaria, efectuarase a través da Secretaría virtual. O alumnado deberá ter activada a función de comunicación a móbiles. Igualmente, a través da plataforma moovi recibirán un aviso da publicación das cualificacións e da data da revisión prevista. RECENSIÓN BIBLIOGRÁFICA Inclúese recensión de bibliografía para facilitar ao alumnado unha fonte de manuais sobre os contidos da materia, de carácter meramente informativo, aos que poden acudir para completar explicacións que proporcionen os docentes. USO DE MEDIOS LICITOS Recomendase ao alumnado ter en conta o Título VII do Regulamento sobre Avaliación, cualificación e calidade da docencia e o proceso de aprendizaxe do estudantado. file:///C:/Users/Usuario/Downloads/Regulamento%20de%20estudantes%20de%20a%20Universidade%20de%20Vigo%20(1).pdf Nas probas avaliadas o alumnado ten PROHIBIDOS o uso de dispositivos electrónicos con capacidade de comunicación e/o almacenamento de datos.

TUTORIAS Realizaranse a pedimento do alumnado a través de correo electrónico dirixido ao docente.

<https://campusremotouvigo.gal/access/public/meeting/152058851>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

LASARTE, C, **Principios del Derecho Civil, Tomo I**, Última edición,

DÍEZ-PICAZO, L./GULLÓN, A., **Sistema de Derecho Civil, vol. I**, Última edición,

ALBALDEJO, M, **Derecho Civil, Tomo I**, Última edición,

Código Civil, última edición,

Ley de Derecho Civil de Galicia 2/2006,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito civil I. Obrigas e contratos/O03G081V01301

Dereito civil II. Dereitos reais/O03G081V01404

Dereito civil III. Familia e sucesións/O03G081V01501

Outros comentarios

Esta materia será impartida no *PCEO Grao en Administración e Dirección de empresas, compartindo guía docente da materia.

Constitúen ferramentas básicas para *compresión da materia, dispor dun Código Civil e da Lei 2/2006, de 14 de Xuño, de Dereito Civil de Galicia.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito: Dereito constitucional II**

Materia	Dereito: Dereito constitucional II			
Código	O03G081V01204			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	González-Ares Fernández, José Agustín			
Profesorado	González-Ares Fernández, José Agustín			
Correo-e	ares@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O alumnado deberá alcanzar unha visión comprensiva dos dereitos fundamentais e as liberdades públicas recollidas na Constitución española, dos procedementos que os protexen e dos medios institucionais e xurídicos para o seu salvaguarda, así como para a defensa da Constitución en xeral.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C32	CE40 - Coñecer os Dereitos fundamentais recoñecidos na Constitución española así como os sistemas de garantías deses dereitos e as normas aplicables
C33	CE41 - Saber interpretar e aplicar as normas que regulan os dereitos fundamentais así como as súas garantías
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos dereitos fundamentais e as liberdades recoñecidas na Constitución española, dos procedementos que os garanten, así como dos medios institucionais e xurídicos para o seu salvaguarda.	A2	B1	C32	D1
	A3	B2	C33	D4
	A5	B3		D5
		B4		

Contidos

Tema	
1. Dereitos fundamentais. Orixe e evolución	Os dereitos e liberdades fundamentais. Orixe dos dereitos fundamentais. Significado e evolución. Dereitos fundamentais e Estado Constitucional.

2. O sistema de dereitos fundamentais na Constitución española de 1978	Regulación na Constitución. Significado e valor. Artigo 10 CE. Concepto. Tipoloxía. Contido. Límites. Interpretación. Garantía.
3. O significado do Capítulo 1º do Título I da CE de 1978	Capítulo 1º do Título I da CE. Orzamentos previos exercicio pleno de dereitos. Minoría de idade. Espaníais e estranxeiros. Asilo e extradición.
4. Os dereitos da Sección 1ª do Capítulo 2º do Título I da CE de 1978	Igualdade. Dereitos da Sección 1ª do Capítulo 2º do Título I: Importancia. Carácter. Os distintos dereitos. As súas garantías.
5. Os dereitos da Sección 2ª do Capítulo 2º do Título I da CE de 1978	Importancia. Carácter. Os distintos dereitos. As súas garantías.
6. Os principios reitores da política social e económica	Natureza e significado. Tipoloxía. Alcance.
7. As garantías das liberdades e dos dereitos fundamentais	Sistema de garantías. Niveis de protección. Garantías obxectivas. Garantías subxectivas.
8. Xustiza constitucional: Caracteres e significados xerais da xustiza constitucional	Caracteres e significado xeral do control da constitucionalidade.
9. Xurisprudencia constitucional e interpretación da Constitución	Tribunal Constitucional e interpretación da Constitución. Especial referencia á interpretación constitucional dos dereitos fundamentais.
10. Suspensión dos dereitos fundamentais	Suspensión individual e suspensión xeral. O estado de excepción. Consideración constitucional e xurídica.
11. O Tribunal Constitucional: composición, competencias e procedementos	Composición Tribunal Constitucional. Competencias. Enumeración de procedementos.
12. Tribunal Constitucional, dereitos fundamentais, poderes do Estado e organización territorial	O Tribunal Constitucional e a protección dos dereitos fundamentais. Especial referencia ao recurso de amparo. O Tribunal Constitucional e a división de poderes. O Tribunal Constitucional e a organización territorial do Estado. Outros aspectos e funcións do Tribunal Constitucional.
13. Reforma constitucional	A reforma na Constitución de 1978. Funcións. Procedementos. Reforma e dereitos fundamentais.
14. Constitución. Dereito Constitucional e unidade económica. Unión Europea e Dereito internacional	Constitución. Dereito Constitucional, Unión Europea e unidade económica. DDFF e Convenios Internacionais de Dereitos Humanos. O CEDH e o TEDH. O TJUE e a CDFUE. Outros organismos internacionais protectores de dereitos humanos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	34	63	97
Estudo de casos	14.5	28.5	43
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Autoavaliación	2	2	4
Traballo	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos referentes á materia obxecto de estudo.
Estudo de casos	Lectura e análise de documentos legais ou feito, un problema ou casos reais estudos con a fin de que o alumno o coñecemento completo, reflexións sobre o particular e interpretar e xerar hipóteses, segundo corresponda. O alumno desenvolverá exercicios ou proxectos de aula, baixo a dirección e supervisión do profesor. Pode ser conectado ao seu desenvolvemento con actividades estudiantís autónomas. Poden incluír probas obxectivos de preguntas curtas ou de proba para comprobar que este tipo obxectivos ea / as alumnos saben valorar-se, e tamén presentacións e debates por parte dos alumnos ao profesor e / ou un grupo de alumnos dun contido de mensaxes materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto ... individualmente ou en grupos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en grupos pequenos, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho). A atención personalizada ao alumnado poderá realizarse, no seu caso, por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, despacho virtual, etc.) baixo a modalidade de concertación previa.
Probas	Descrición
Traballo	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa elaboración de traballos sobre temas das materia propostos polo profesorado. A atención personalizada ao alumnado poderá realizarse, no seu caso, por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, despacho virtual, etc.) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos	Avaliarase a resolución de casos relacionados coa materia e as prácticas. Avaliaranse os diversos exercicios ou proxectos baixo as directrices e supervisión do profesor. Poderán estar vinculados con actividades autónomas do estudante. Utilizaranse para medir o grao de coñecemento das materias. Resultado de aprendizaxe: O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos dereitos fundamentais e as liberdades recoñecidas na Constitución española, dos procedementos que os garanten, así como dos medios institucionais e xurídicos para o seu salvaguardia.	15	A2 C32 D4 A3 C33 D5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Proba global de avaliación do resultado final de aprendizaxe mediante o desenvolvemento de pregunta/s sobre a materia. Resultado de aprendizaxe: O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos dereitos fundamentais e as liberdades recoñecidas na Constitución española, dos procedementos que os garanten, así como dos medios institucionais e xurídicos para o seu salvaguardia.	40	A5 B1 C32 D1 B2 C33 D4 D5
Autoavaliación	Probas obxectivas encamiñadas a que os estudantes poidan asumir e ser conscientes dos seus puntos fortes e débiles no seu propio proceso de aprendizaxe. Inclúense exames tipo test de partes da materia que serán corrixidos entre os alumnos para que coñezan inmediatamente a nota obtida e en que se equivocaron. Resultado de aprendizaxe: O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos dereitos fundamentais e as liberdades recoñecidas na Constitución española, dos procedementos que os garanten, así como dos medios institucionais e xurídicos para o seu salvaguardia.	30	A5 B1 C32 D1 B3 C33

Traballo	Avaliarase a presentación por escrito e a defensa oral de traballos realizados sobre temas da materia propostos polo profesorado.	15	A2 B4 C32 D1 A3 C33 D4 A5 D5
	Resultado de aprendizaxe: O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos dereitos fundamentais e as liberdades recoñecidas na Constitución española, dos procedementos que os garanten, así como dos medios institucionais e xurídicos para o seu salvaguardia.		

Outros comentarios sobre a Avaliación

Segundo o artigo 13. 2 d) do Real Decreto 1791/2010, do 30 de decembro, polo que se aproba o Estatuto do Estudiante Universitario, os/as estudantes deberán "absterse da utilización ou cooperación en procedementos fraudulentos nas probas de avaliación, nos traballos que se realicen ou en documentos oficiais da universidade".

En relación con esta materia, sempre será condición imprescindible para poder aprobar que na proba global se obteña un mínimo de 4 sobre 10 puntos.

PRIMEIRA CONVOCATORIA:

Unha vez transcorrido un mes, desde o inicio do cuadrimestre no que se imparte a materia, habilitarase un prazo de dez días hábiles para que o alumnado matriculado manifieste, formalmente, a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua.

Aqueles alumnos que decidan acollerse ao sistema de avaliación continua están obrigados a un mínimo dun 80% de asistencia ás clases prácticas e a entrega do 80% dos traballos que se soliciten.

Aqueles/as alumnos/as que, por circunstancias excepcionais persoais ou profesionais, non poidan participar de maneira presencial nalgunha/s da/s sesión/é prácticas no desenvolvemento do curso, deberán presentar o traballo acorde á/s práctica/s correspondentes.

Para a avaliación da materia mediante o sistema de avaliación continua corrixiranse 2 traballos ao azar que suporán o conxuntamente 15% da nota final. Realizaranse 2 exames tipo test con partes da materia que suporán un 30% da nota, valorarase a redacción dun traballo individual ou en grupo que valerá o 15% da nota e por último realizarase unha proba de avaliación global que poderá ser de preguntas de desenvolvemento sobre toda a materia da materia e que valerá un 40% da nota. Deberase sacar un mínimo dun 4 nesta proba para aprobar a materia.

Aqueles/as alumnos/as que non sigan durante o curso o sistema de avaliación continua terán dereito a un exame final que implicará, por unha banda, o desenvolvemento por escrito de pregunta/s longa/s ou tipo test do programa e supoñerá o 70% de cualificación final (deberán obter nesta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10), así como a realización dun suposto práctico que supoñerá o 30% da cualificación restante, nos que se avaliarán as mesmas competencias que no sistema de avaliación para asistentes e aplicaranse, igualmente, os mesmos resultados de aprendizaxe que no sistema de avaliación para asistentes.

NA SEGUNDA CONVOCATORIA:

a) Os/as alumnos/as que non tivesen máis dun 5 na proba de avaliación global poderán escoller o pasar ao sistema de avaliación global ou conservar o resultado do resto das probas de avaliación continúa e, nese caso, realizarase unha segunda proba de avaliación global, similar en contido e modo de avaliación á realizada en primeira convocatoria.

b) Os/as alumnos/as que sigan o sistema de avaliación global, terán dereito a un exame final que constará de dous partes: unha teórica de preguntas de desenvolvemento sobre o contido de o programa que supoñerá o 70% da nota (deberán obter nesta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10) e unha pregunta práctica que supoñerá o 30% restante, nos que se avaliarán as mesmas competencias que no sistema de avaliación para asistentes e aplicaranse, igualmente, os mesmos resultados de aprendizaxe que no sistema de avaliación para asistentes.

NOTA: No caso de que o alumno queira conservar a nota obtida nas probas que realizou de avaliación continua, salvo a proba final, deberá comunicar ao profesor que desexa conservar eses resultados.

CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA:

A avaliación constará de pregunta/s de resposta longa e o desenvolvemento dun caso práctico. A/s pregunta/s de resposta longa valerán un 70% da nota final (deberán obter nesta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10); o desenvolvemento dun caso práctico valerá o 30% da nota final. Avaliaranse as mesmas competencias que no sistema de avaliación para asistentes e aplicaranse, igualmente, os mesmos resultados de aprendizaxe que no sistema de avaliación para asistentes.

No exame de Fin de Carreira non se terá en conta a nota de avaliación continua que o alumnado, no seu caso, obtivese no curso académico anterior.

As titorías poderán ser consultadas e solicitadas na seguinte ligazón: https://matricula.uvigo.es/Docentes/Tutorias_Nuevos/

As datas, horarios e lugar de realización das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán os sinalados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023-2024 e documentación concordante.

As calificacións publicaranse na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo con acceso limitado ao profesorado da materia e ao estudantado matriculado.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BALAGUER CALLEJÓN, F. y otros, **Manual de Derecho Constitucional. Vol. II. Derechos y libertades fundamentales. Deberes constitucionales y principios rectores. Instituciones y órganos constitucionales**, 17ª ed., Tecnos, 2022

GONZÁLEZ-ARES, J. A., **Leyes constitucionales españolas (1808-1978)**, 3ª ed., Andavira, 2015

LÓPEZ GUERRA, L. y ESPÍN, E. (dirs.), **Manual de Derecho Constitucional. Vol. I. La Constitución y las fuentes del Derecho. Derechos fundamentales y garantía**, Tirant lo Blanch, 2022

VILLANUEVA TURNES, A. (coord.), **Derechos fundamentales: aspectos básicos y actuales**, Andavira, 2017

Bibliografía Complementaria

AGUDO ZAMORA, M. y otros, **Manual de Derecho Constitucional**, 13ª ed., Tecnos, 2022

DE VEGA, P., **La reforma constitucional y el problema del poder constituyente**, Tecnos, 2000

DÍEZ-PICAZO GIMÉNEZ, L. M., **Sistemas de derechos fundamentales**, Tirant lo Blanch, 2021

GIMENO SENDRA, V. y otros, **Los derechos fundamentales y su protección jurisdiccional**, 3ª ed., Edisofer, 2018

GONZÁLEZ-ARES, J. A., **Las Constituciones de la España contemporánea. Del Estatuto de Bayona a las Leyes Fundamentales del franquismo**, Andavira, 2010

LÓPEZ GARRIDO, D., **Lecciones de Derecho Constitucional de España y de la Unión Europea Volumen II. Los Derechos Fundamentales**, 2ª ed-, Tirant lo Blanch, 2022

PÉREZ ROYO, J. y CARRASCO DURÁN, M., **Curso de Derecho Constitucional**, 16ª ed., Marcial Pons, 2018

RIQUELME VÁZQUEZ, P., **El contenido esencial de los derechos y libertades: una reinterpretación doctrinal**, Aranzadi, 2022

RODRÍGUEZ ZAPATA, J., **Teoría y práctica del Derecho Constitucional español**, 4ª ed., Tecnos, 2018

Revistas, **Revista de Derecho Político, Revista de Estudios Políticos, Revista Española de Derecho Constitucional, Teoría y Realidad Constitucional**,

Bases de datos: **Aranzadi, Eur-Lex, Iber-Lex, Colex, Tirant on line**,

Páxinas web: **www.cepc.es, www.boe.es, www.congreso.es, www.senado.es, www.poderjudicial.es, www.tribunalconstitucional.es, www.defensordelpueblo.es, www.xunta.es, www.aelpa.org**,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito administrativo I/O03G081V01401

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Historia: Historia do dereito/O03G081V01205

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito: Dereito constitucional I/O03G081V01103

Dereito: Dereito romano/O03G081V01104

Dereito: Teoría do dereito/O03G081V01102

DATOS IDENTIFICATIVOS**Historia: Historia do dereito**

Materia	Historia: Historia do dereito			
Código	O03G081V01205			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Martínez Táboas, María Teresa			
Profesorado	de Leon Rey, David Martínez Táboas, María Teresa			
Correo-e	teresam@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia, de formación básica, permitirá ao alumnado entender a evolución do noso ordenamento xurídico, así como obter unha mellor comprensión da realidade xurídica actual. Esta materia ten como obxectivo o estudo da evolución do Dereito español a través das distintas etapas histórico-xurídicas, dende o Dereito prerromano ata o Constitucionalismo e a Codificación.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
C24	CE30 - Coñecer a historia do Dereito español no seu conxunto, a través das distintas etapas históricas, especialmente as Fontes e as institucións político-administrativas de cada época e comprender a evolución do noso Dereito até a actualidade
C25	CE31 - Ser capaz de manexar, dominar e interpretar as principais fontes do Dereito histórico español.
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
O obxectivo desta materia é lograr que o alumno /a obteña un coñecemento da Historia do Dereito español e das institucións político-administrativas desde a antigüidade ata o Dereito actual.	B1 B2	C24 C25	D1 D3 D4 D5

Contidos

Tema	
Tema 1. INTRODUCCIÓN. CUESTIÓN PRELIMINARES.	Historia e Historia do Dereito. Obxecto da Historia do Dereito Historiografía Xurídica Española. Escola Histórica do Dereito.
Tema 2. O DEREITO PRERROMANO.	Os pobos da península antes da romanización: distribución xeográfica. Características do Dereito prerromano. Pactos de Hospitalidade. Os vínculos de submisión persoal: Clientela e "Devotio Ibérica". Sistemas de organización social, a estrutura matriarcal e patriarcal. Colonias fenicias gregas e cartaxinesas.
Tema 3. O DEREITO NA HISPANIA ROMANA.	Proceso de conquista e dominación. Pactos e Deditio. Latinidade e cidadanía. Concesións particulares e colectivas de cidadanía e latinidade. Ordenación provincial e municipal en Hispania. As Leis de Colonias e Municipios. As Leis mineiras: Os Bronces de Vipasca.

Tema 4. O DEREITO NA ESPAÑA VISIGODA.	Os novos habitantes da península e a poboación hispanorromana. Fusión étnica e integración social e relixiosa. Aspectos económicos. Exame particular das fontes legais visigodas, séculos V ao VII. A Administración Central visigoda: Oficio Palatino e Aula Rexia. Asembleas políticas e eclesiásticas: O Senado visigodo e os Concilios de Toledo.
Tema 5. DEREITO MUSULMÁN.	A constitución do Al-Andalus. Fontes do Dereito musulmán. Administración Central. Administración Territorial e local. Organización xudicial.
Tema 6. DEREITO ALTOMEDIEVAL.	Reconquista e repoboación. Réxime señorial. Fontes do Dereito na España altomedieval.
Tema 7. DEREITO BAIXO MEDIEVAL E INTEGRACIÓN NORMATIVA.	Formación e recepción do "Ius Commune". Dereito romano Xustiniano, canónico e feudal. A nova orde xurídica: a Escola de Bolonia. Os Glosadores, e Comentaristas. A difusión do Dereito Común.
Tema 8. FORMACIÓN DOS SISTEMAS NORMATIVOS MEDIEVAIS DOS DISTINTOS REINOS HISPÁNICOS.	Castela: Unificación Xurídica baixo a obra legislativa de Alfonso X, o Sabio. Fontes. O Ordenamento de Alcalá. Economía e Comercio na Baixa Idade Media. O Dereito dos territorios de Aragón, Navarra, Cataluña, Mallorca e Valencia.
Tema 9. AS CORTES.	Orixe das Cortes. Transformación dunha curia en órgano parlamentario. A fórmula "Quod omnes tangit". Natureza e Competencias das Cortes. Constitución e funcionamento das Cortes. A Deputación de Cortes.
Tema 10. A MONARQUÍA NA IDADE MODERNA.	Tendencia á unificación xurídica. Decretos de Nova Planta Reformismo Borbónico.
Tema 11. O PROCESO RECOPIADOR DA IDADE MODERNA.	Recopilacións castelás: O Ordenamento de Montalvo. Libro das Bulas e Pragmáticas de Juan Ramírez. A Nova Recopilación. A Novísima Recopilación.
Tema 12. A CRISE DO ANTIGO REXIMEN. O ESTADO LIBERAL. O CONSTITUCIONALISMO E A CODIFICACIÓN EN ESPAÑA.	Constitucionalismo e Codificación. As Constitucións españolas. A Codificación do Dereito Penal. A Codificación do Dereito Mercantil. A Codificación do Dereito Civil. As Leis de Axuizamento Civil e Criminal.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas	13	18	31
Lección maxistral	36	36	72
Estudo de casos	1	9	10
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	26	27
Traballo	1	3	4
Exame de preguntas obxectivas	1	5	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	Análise dun feito, problema ou caso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición

Lección maxistral	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Non se debe confundir atención personalizada con tutoría académica (no Plan de Acción Titorial), xa que esta fai referencia á necesidade de asignar a cada alumno un titor desde o primeiro curso da carreira ata que finaliza os estudos universitarios, co obxectivo de ofrecer un soporte permanente e formal naqueles momentos nos que deba tomar decisións.
Resolución de problemas	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Non se debe confundir atención personalizada con tutoría académica (no Plan de Acción Titorial), xa que esta fai referencia á necesidade de asignar a cada alumno un titor desde o primeiro curso da carreira ata que finaliza os estudos universitarios, co obxectivo de ofrecer un soporte permanente e formal naqueles momentos nos que deba tomar decisións.
Probas	Descrición
Traballo	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Non se debe confundir atención personalizada con tutoría académica (no Plan de Acción Titorial)

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Estudo de casos	Probas nas que se presentan situacións ou problemáticas xa dadas ou que poden darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións da situación etc. Resultados de aprendizaxe: O obxectivo desta materia é lograr que o alumno/a obteña un coñecemento da Historia do Dereito español e das institucións político-administrativas desde a antigüidade ata o Dereito actual. É obrigatorio a asistencia efectiva ao 75% das clases prácticas. A avaliación destes casos farase recollendo tres prácticas de forma aleatoria.	20	C25	D1 D3 D4 D5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. O alumnado debe desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que posúe sobre o contido da materia. A resposta debe ser extensa. A proba será oral, e realizarase ao final do cuadrimestre, na data aprobada pola Xunta de Facultade do Centro. Para aprobar, é necesario obter nesta proba, a nota mínima dun 2 sobre 4. Unha resposta en branco ou calificada con 0 puntos, impedirá a superación desta proba. Unha vez obtida, poderanse acumular a ela, as restantes cualificacións das demais metodoloxías. Resultados de aprendizaxe: O obxectivo desta materia é lograr que o alumno/a obteña un coñecemento da Historia do Dereito español I e das institucións político-administrativas desde a antigüidade ata o Dereito actual.	40	B2	C24
Traballo	Nesta proba solicitarase a realización dun traballo en equipo, e a súa exposición pública, dun tema concreto asignado polo profesor/a (así como a previa entrega do mesmo por escrito). Avaliarase o contido e a exposición oral ante o profesor/a e o resto dos compañeiros. Resultados de aprendizaxe: O obxectivo desta materia é lograr que o alumno/a obteña un coñecemento da Historia do Dereito español e das institucións político-administrativas desde a antigüidade ata o Dereito actual	10	C25	D3 D4 D5

Exame de preguntas obxectivas	Probas que avalían o coñecemento que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos/as seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos/as seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades. Esta proba non é liberatoria da materia.	30	B2 C24

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN CONTINUA: será o resultado de sumar a nota obtida no exame de preguntas de desenvolvemento (segundo os requisitos anteriores) ás demais probas (casos, traballos e exame de preguntas obxectivas).

As cualificacións obtidas no estudo de casos/análises de situacións, nos traballos e no exame de preguntas obxectivas manteranse soamente nas probas da avaliación das convocatorias de maio-xuño/xullo do curso académico.

No caso de non superar a materia na primeira oportunidade, o alumnado deberá presentarse en segunda oportunidade a un exame oral de preguntas de desenvolvemento que terá unha valoración do 70%, e ha de obterse un mínimo de 3,5 sobre 7. Neste caso poderá ser acumulada a avaliación continua, se a houbese.

AVALIACIÓN FINAL: Os alumnos/as que por motivos persoais ou profesionais renuncien expresamente á avaliación continua, deberán facelo no prazo de dez días hábiles, unha vez pasado un mes desde o inicio do segundo cuatrimestre. Neste caso, perderán as cualificacións obtidas ata ese momento nas probas realizadas. Con todo, terán dereito ás seguintes opcións:

- Nas probas de avaliación de maio-xuño/xullo, poderán realizar xunto co exame oral de resposta extensa (70% da nota) no que se esixe a obtención dunha nota mínima de 3,5 sobre 7, un estudo de casos, (20%) para poder optar ao 90% da cualificación total.

- O 10% restante da cualificación obterase mediante un traballo obrigatorio fixado oportunamente polo docente.

Deste xeito, poderán conseguir o 100% da cualificación final.

Esta opción realizarase a seguir do exame final.

Os alumnos que elixan a convocatoria de fin de carreira serán avaliados polo sistema de cualificación anterior, e aínda que non se lles conserva a nota de avaliación continua, por ser unha convocatoria de seguintes anos académicos, terán a oportunidade de poder realizar xunto ao exame final, as opcións antes mencionadas para obter o 100% da cualificación.

As datas, horarios e lugar de realización das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán os sinalados no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023-2024 e documentación concordante, á que se dará publicidade mediante a súa publicación na páxina web do Centro, e no cronograma que se facilitará a través da plataforma informática.

O alumnado **Erasmus** alleo que curse esta materia será avaliado mediante unha proba de preguntas obxectivas (tipo test que supoñerá o 40% da cualificación final, sempre que se obteña unha nota mínima de 2 sobre 4), unha proba oral de preguntas de desenvolvemento (30%), as prácticas (20%), e o traballo (10%).

Así mesmo, o alumnado con necesidades especiais poderá ter unha avaliación específica, de conformidade co disposto na normativa e Protocolo de Discapacidade da Uvigo.

Durante a realización das probas de avaliación o alumnado ten a obriga de desenvolver un comportamento xurídico e eticamente correcto, tal como dispón o artigo 65 b) do Decreto 13/2019, do 24 de xaneiro, no que foron aprobados os Estatutos da Universidade de Vigo. E cumprir co establecido no artigo 47.2 f) da Resolución do 7 de maio de 2021 pola que se aproba o Regulamento de estudantes desta universidade. E o art. 39 do Regulamento sobre a avaliación, a cualificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado (Aprobado no claustro do 18 de abril de 2023).

As titorías poden ser consultadas ou solicitadas na seguinte ligazón

https://matricula.uvigo.es/Docentes/Tutorias_Nuevos/

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Escudero López, J. A, **Curso de Historia del Derecho. Fuentes e institucións político-administrativas**, 4ª, 2012
Santos Coronas, **Manual de Historia del Derecho**, 1999

Alvarado Planas, J, y otros, **Lecciones de Historia del Derecho y de las Instituciones**, 1ª, 2002

Pérez- Prendes Muñoz-Arraco, J. M.,, **Historia del Derecho Español**, 1999

García-Gallo, A., **Manual de Historia del Derecho Español**, 1987

Bibliografía Complementaria

López Nevot, J A., **Manual de Historia del Derecho**, 2018

Anuario de Historia del Derecho español, BOE,

Recomendacións

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Dereito: Dereito constitucional I/V08G081V01103

Dereito: Dereito romano/V08G081V01104

Dereito: Teoría do dereito/V08G081V01102

Outros comentarios

Esta guía docente é de aplicación no Grao en ADE-DEREITO ao ser a mesma profesora a encargada de impartir a materia de Historia do Dereito.
